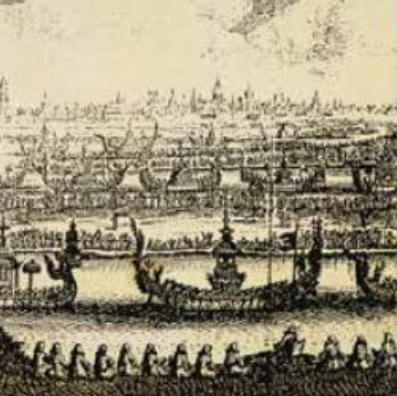

วัฒนธรรมสรรค์สร้าง
เศรษฐกิจสร้างสรรค์

คำปรารภ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี

เนื่องในโอกาสจัดพิมพ์หนังสือ วัฒนธรรมสรรค์สร้าง เศรษฐกิจสร้างสรรค์

พุทธศักราช ๒๕๖๒

ประเทศไทยมีความเจริญรุ่งเรืองทางอารยธรรม มีศิลปวัฒนธรรม ประเพณีอันงดงามที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน ซึ่งเกิดจากภูมิปัญญาสั่งสมอันทรงคุณค่าของบรรพบุรุษไทยที่สืบทอดจากรุ่นสู่รุ่นจวบจนปัจจุบัน ทั้งภาษา วรรณกรรม ศิลปกรรม ดนตรี อาหาร และการแต่งกาย ถือเป็นต้นทุนทางวัฒนธรรมล้ำค่าของชาติ ที่นำไปต่อยอดทุนทางเศรษฐกิจที่สามารถสร้างรายได้แก่ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นไทย และเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้แก่ประเทศ การใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการผลิตสินค้าและบริการทางวัฒนธรรมที่มีศักยภาพของไทยในด้านต่าง ๆ ผนวกกับการใช้องค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ จึงเป็นการต่อยอด “วัฒนธรรมสรรค์สร้าง” สู่ “เศรษฐกิจสร้างสรรค์” ซึ่งจะขับเคลื่อนพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศตามนโยบายประเทศไทย ๔.๐

หนังสือ “วัฒนธรรมสรรค์สร้าง เศรษฐกิจสร้างสรรค์” เป็นแหล่งเรียนรู้สำคัญของทุนทางวัฒนธรรมของชาติไทย ที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักไปทั่วโลก โดยมีการอนุรักษ์ ส่งเสริม สนับสนุน และนำทุนทางวัฒนธรรมเหล่านี้มาต่อยอดพัฒนาสร้างสรรค์ให้เกิดคุณค่าอย่างยิ่งยวด ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของทุนทางวัฒนธรรมของชาติให้แก่คนไทยทุกคน ผมหวังว่าหนังสือเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ในการศึกษา เรียนรู้มรดกทางวัฒนธรรมที่เป็นอัตลักษณ์ของชาติให้แก่ประชาชน ผู้ประกอบการ ผู้สนใจทั่วไป ที่จะนำไปเป็นองค์ความรู้ในการพัฒนาทักษะความสามารถ ด้านการสร้างสรรค์สินค้าและบริการ เพื่อนำวัฒนธรรมสรรค์สร้าง สู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ และการดำรงไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรมของชาติไทยให้คงอยู่อย่างยั่งยืนสืบไป

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

คำนิยม รอนายกรัฐมนตรี

เศรษฐกิจสร้างสรรค์ เป็นแนวคิดการขับเคลื่อนเศรษฐกิจบนพื้นฐานของการใช้องค์ความรู้ การศึกษา การสร้างสรรค์งาน และการใช้ทรัพย์สินทางปัญญาที่เชื่อมโยงกับรากฐานทางวัฒนธรรม การสั่งสมความรู้ของสังคม และเทคโนโลยีร่วมกับนวัตกรรมสมัยใหม่ เพื่อผลิตสินค้าและบริการที่สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและคุณค่าทางสังคม อันสอดคล้องกับวิสัยทัศน์เชิงนโยบายของรัฐบาลที่จะปรับเปลี่ยนระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยจากการขับเคลื่อนประเทศด้วยภาคอุตสาหกรรมไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม

ประเทศไทยมีมรดกศิลปวัฒนธรรมอันหลากหลาย ซึ่งถือเป็นต้นทุนหรือสินทรัพย์อันล้ำค่าที่สามารถจะนำมาพัฒนาสร้างสรรค์ และต่อยอดเป็นสินค้าและบริการได้อย่างเป็นรูปธรรม จากการขับเคลื่อนของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ทำให้ปัจจุบันธุรกิจอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ของชาติมีความก้าวหน้าเป็นสินค้าส่งออกสามารถสร้างรายได้อย่างมหาศาล

หนังสือ **“วัฒนธรรมสรรค์สร้าง เศรษฐกิจสร้างสรรค์”** เป็นหนังสือที่สะท้อนภาพของวัฒนธรรมประเภทต่างๆ ในอดีต ที่นำมาประยุกต์สร้างสรรค์รูปแบบให้เข้ากับยุคสมัยและความต้องการของสังคมปัจจุบัน โดยเฉพาะสินค้าและการบริการทางวัฒนธรรมที่มีศักยภาพ ๕ ด้านหรือ 5 F ได้แก่ ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ (Film) การออกแบบและแฟชั่น (Fashion) มวยไทย (Fighting) เทศกาลและประเพณีไทย (Festival) และอาหารไทย (Food) จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะอำนวยประโยชน์ในการสร้างความรู้ ความเข้าใจ สร้างแรงบันดาลใจให้กับประชาชน เยาวชน รวมถึงกลุ่มผู้ประกอบการท้องถิ่น ในการผลิตสินค้าและการบริการทางวัฒนธรรมที่มีคุณภาพ มีเอกลักษณ์และความแตกต่างเฉพาะตัวอันโดดเด่น เกิดเป็นอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ที่น่าสนใจ มีคุณภาพมาตรฐานเป็นที่ต้องการของผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ อันจะเพิ่มพูนรายได้ทางเศรษฐกิจของประเทศ สร้างรายได้แก่ชุมชนและประเทศอย่างมั่นคงยั่งยืน ตลอดจนสร้างภาพลักษณ์ของประเทศไทยให้เป็นที่ยอมรับในสายตาชาวโลก

(นายวิชญ์ เครืองาม)
รอนายกรัฐมนตรี

สาร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

ชาติไทยถือเป็นชาติหนึ่งในโลกที่มีความเจริญรุ่งเรืองทางด้านศิลปวัฒนธรรมมายาวนาน ศิลปวัฒนธรรมอันล้ำค่าถือเป็นเกียรติภูมิและเอกลักษณ์ศักดิ์ศรีของประเทศ ช่วยเผยแพร่ความเป็นไทยให้ประจักษ์

รัฐบาลมีนโยบายขับเคลื่อนเศรษฐกิจ โดยมุ่งเน้นการใช้องค์ความรู้ ภูมิปัญญาและนวัตกรรม ในการขับเคลื่อนประเทศไปสู่ประเทศไทย ๔.๐ ตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ซึ่งมีเป้าหมายในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไปสู่อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ กระทรวงวัฒนธรรมจึงได้ดำเนินการขับเคลื่อนภารกิจตามนโยบายรัฐบาล ที่สำคัญคือ การสืบสาน สร้างสรรค์ต่อยอดวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ มุ่งการพัฒนาประเทศโดยใช้ “ทุนทางวัฒนธรรม” ซึ่งหมายถึง ทรัพยากรธรรมชาติ มรดกภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรมของชาติที่ผ่านการสั่งสมมาจากรุ่นสู่รุ่น ที่มีเอกลักษณ์และทรงคุณค่า นำมาผนวกกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมยุคใหม่ เพื่อพัฒนาสินค้าและบริการให้มีรูปแบบโดดเด่น ดึงดูดความสนใจ มีคุณภาพและมาตรฐาน สามารถเพิ่มคุณค่าและมูลค่าของสินค้าและบริการนั้นๆ ซึ่งจะช่วยสร้างรายได้ทางเศรษฐกิจของประเทศให้เจริญเติบโต และสะท้อนความคิดสร้างสรรค์จากทุนทางวัฒนธรรมของไทยให้เป็นที่ยอมรับของคนทั่วโลก

กระทรวงวัฒนธรรมหวังว่า หนังสือ “**วัฒนธรรมสรรค์สร้าง เศรษฐกิจสร้างสรรค์**” จะเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทุนทางวัฒนธรรมในมิติต่างๆ แก่ผู้ประกอบการและผู้สนใจทั่วไป เพื่อเป็นแนวทางในการนำองค์ความรู้ทางภูมิปัญญามาสร้างสรรค์ ต่อยอดในเชิงพาณิชย์ กระตุ้นการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น และสร้างความภาคภูมิใจให้กับคนในชุมชน ซึ่งจะเกิดประโยชน์ต่อวิถีชีวิต ตลอดจนสร้างความเจริญรุ่งเรืองแก่สังคมและประเทศชาติอย่างมั่นคงยั่งยืนสืบไป

(นายวีระ โรจน์พจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

คำนำ ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

ปัจจุบันประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่ยุคที่ขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจที่เน้นด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ โดยเฉพาะ “อุตสาหกรรมวัฒนธรรม” ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการผลิตสินค้าและบริการในเชิงสร้างสรรค์ ที่มีแรงบันดาลใจมาจากองค์ความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรม มรดกทางวัฒนธรรมทั้งที่จับต้องได้ และที่จับต้องไม่ได้ โดยผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากการสร้างสรรค์เหล่านั้น ถือเป็นการต่อยอดทางเศรษฐกิจ ที่มีศักยภาพในการสร้างรายได้และความมั่นคงให้กับประเทศ

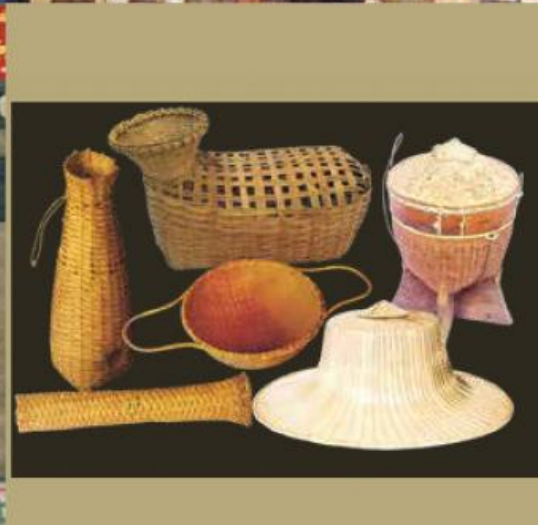
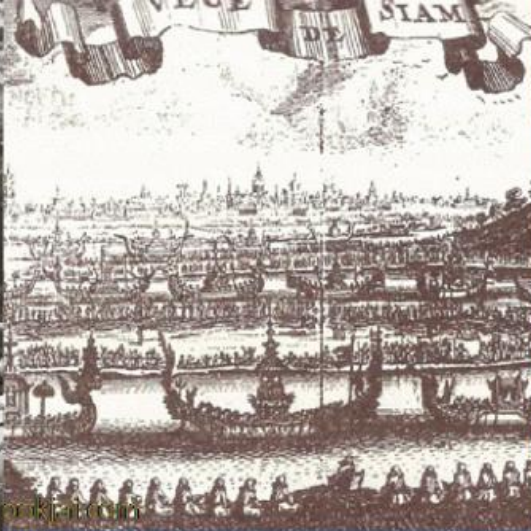
กระทรวงวัฒนธรรม ได้จัดพิมพ์หนังสือ “วัฒนธรรมสรรค์สร้าง เศรษฐกิจสร้างสรรค์” ขึ้น เพื่อส่งเสริมการใช้มรดกทางวัฒนธรรมให้เป็นส่วนหนึ่งของวิถีการใช้ชีวิตในปัจจุบัน สามารถตอบสนองความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ ทั้งการออกแบบสินค้าและการให้บริการ โดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในชุมชน ซึ่งแต่ละชุมชนมีเสน่ห์ทางวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน ที่เกิดจากการผสมผสานกันระหว่างคนในชุมชน สถานที่ และผลิตภัณฑ์ นักท่องเที่ยวจะมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น หรือภูมิปัญญาชาวบ้านที่สอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิต ได้รับประสบการณ์โดยตรงจากการลงมือทำจนเกิดความเชื่อมโยงระหว่างนักท่องเที่ยวและผู้คนในชุมชนแห่งนั้น ซึ่งจะนำไปสู่การร่วมมือกันรักษาและพัฒนา มรดกทางวัฒนธรรมของชาติ และสามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชนอย่างยั่งยืนสืบไป

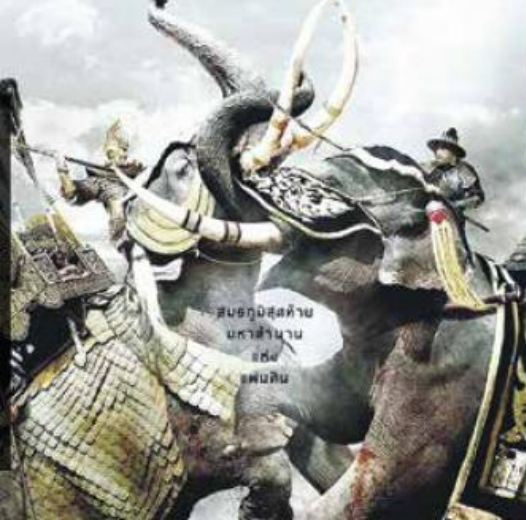
(นายฤกษ์ศัญพงษ์ ศิริ)
ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

สารบัญ

คำปรารภ นายกรัฐมนตรี	๓
คำนิยม รองนายกรัฐมนตรี	๕
สาร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม	๗
คำนำ ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม	๙
บทนำ วัฒนธรรมสรรค์สร้าง เศรษฐกิจสร้างสรรค์	๑๔
เครื่องประดับโลหะพันปี สู่วิถีนวัตกรรม	๑๙
สังคโลกสุโขทัย อุตสาหกรรมส่งออกแรกของไทย	๓๑
เครื่องจักสาน หัตถกรรมล้ำคุณค่า ต่อยอดภูมิปัญญาสู่สากล	๔๓
สถาปัตยกรรมไทยโอ่อ่าสง่างาม ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวทุกมุมโลก	๕๓
ลายสือไทย มรดกความทรงจำโลก สร้างสรรค์สู่การออกแบบร่วมสมัย	๖๕
จากจิตรกรรมสู่จิตรนาฏลีลา การต่อยอดมรดกไทยสู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	๗๓
โขน มรดกวัฒนธรรมของมนุษยชาติ เกียรติภูมิไทยในสากล	๗๙
เส้นสายลายศิลป์สู่ผลงานร่วมสมัยอันทรงคุณค่า	๙๓
ขบวนพยุหยาตราทางชลมารค ขบวนเรือพระราชพิธีที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในโลก	๑๐๓

จากศิลาจารึกสุลาลัยกระทรวงพาณิชย์เล่นไฟ หนึ่งในเทศกาลที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในโลก	๑๐๙
สงกรานต์ไทย เทศกาลประเพณี ที่ต้องไม่พลาดของชาวโลก	๑๑๗
ประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน กลุ่มกรรมหน้าากากานานาชาติ	๑๒๓
มวยไทย ศิลปะการต่อสู้สู่สากล สุดยอดกีฬายอดนิยมของคนทั้งโลก	๑๒๙
อาหารไทย เอกลักษณ์แห่งรสชาติ อาหารยอดนิยมของโลก	๑๓๙
จากผ้าทอเกิดก่อนนานาภันท์ รังสรรค์สู่เวทีโลก	๑๕๑
สมุนไพรไทย สรรพคุณขจรไกลไปทั่วโลก	๑๖๑
ภูมิปัญญานาวดแผนไทย ก้าวไกลสู่สากล	๑๗๑
จากประวัติศาสตร์ไทย สู่ภาพยนตร์ ละคร เผยแพร่ความเป็นไทยให้โลกประจักษ์	๑๘๓
จากตำราคชลักษณ์ สร้างสรรค์สู่แอนิเมชันฝีมือไทยในระดับโลก	๑๙๓
รุกขมรดกของแผ่นดิน สร้างคุณค่าแห่งชีวิตและจิตใจ	๒๐๓
บรรณานุกรม	๒๑๔

วัฒนธรรมสร้างสรรค์สร้าง เศรษฐกิจสร้างสรรค์

เศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy) ในวิถีโลกปัจจุบัน ถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาเพื่อสร้างรายได้ทางเศรษฐกิจในหลายประเทศทั่วโลก สหราชอาณาจักรถือได้ว่าเป็นประเทศต้นแบบที่ได้รับการยอมรับให้เป็น “ศูนย์กลางความสร้างสรรค์ของโลก” (World Creative Hub) ได้ให้ความหมายของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ไว้ว่า

“เศรษฐกิจที่ประกอบด้วย อุตสาหกรรมที่มีรากฐานมาจากความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล ทักษะความชำนาญและความสามารถพิเศษ ซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ ในการสร้างความมั่งคั่ง และสร้างงานให้เกิดขึ้นได้ โดยที่สามารถส่งสมและส่งผ่านจากรุ่นเก่าสู่รุ่นใหม่ด้วยการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา”

องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (The United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization : UNESCO) ได้ให้ความหมายของเศรษฐกิจสร้างสรรค์โดยเน้นบริบททรัพย์สินทางปัญญา ว่า

“ประกอบไปด้วยอุตสาหกรรมทางวัฒนธรรม ซึ่งรวมถึงผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมและศิลปะทั้งหมด ทั้งในรูปสินค้าและบริการที่ต้องอาศัยความพยายามในการสร้างสรรค์งานไม่ว่าจะเป็นการทำขึ้นมาโดยทันทีในขณะนั้นหรือผ่านกระบวนการผลิตมาก่อน”

สำหรับเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในบริบทของประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ให้คำจำกัดความว่า

“การพัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานของการสร้างและใช้องค์ความรู้ (Knowledge) การศึกษา (Education) ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) และการใช้ทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property) ที่เชื่อมโยงกับพื้นฐานทางวัฒนธรรม (Culture) การสั่งสมความรู้ของสังคม (Wisdom) และเทคโนโลยี/นวัตกรรมสมัยใหม่ (Technology and Innovation) ในการผลิตสินค้าและบริการใหม่ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ”

รัฐบาลเล็งเห็นความสำคัญของการมุ่งพัฒนาประเทศในแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์ด้วยทุนทางวัฒนธรรม ซึ่งหมายถึง ทรัพยากรธรรมชาติ มรดกทางศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาของชาติที่ผ่านการสั่งสมมายาวนานจากรุ่นสู่รุ่น มีเอกลักษณ์และทรงคุณค่า มาประยุกต์พัฒนาหรือสร้างสรรค์ในมิติเชิงพาณิชย์จนเกิดเป็นอุตสาหกรรมใหม่ เรียกว่า “อุตสาหกรรมวัฒนธรรม” (Cultural Industry)

ด้วยหลักการดังกล่าวนำไปสู่นโยบายสำคัญของชาติได้แก่ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน และนโยบายการขับเคลื่อนประเทศไปสู่ประเทศไทย ๔.๐ (Thailand 4.0) ที่มุ่งเน้นการผลักดันให้เกิดความคิดสร้างสรรค์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มในสินค้า การพัฒนาผู้ประกอบการเศรษฐกิจชุมชน ให้สร้างสรรค์สินค้าและบริการรูปแบบใหม่ให้มีจุดเด่น พัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีความเป็นเอกลักษณ์ และสร้างภาพลักษณ์สินค้าไทยให้เป็นที่ยอมรับของคนทั่วโลก

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้จัดประเภทเศรษฐกิจสร้างสรรค์โดยยึดรูปแบบของ UNCTAD (The United Nations Conference on Trade and Development) เป็นกรอบ และปรับเปลี่ยนเพิ่มเติมตามรูปแบบของ UNESCO (The United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) ซึ่งเป็นการกำหนดกรอบโดยกว้างเพื่อประโยชน์ในการวัดขนาดทางเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมและบริการสร้างสรรค์ของไทย และสะท้อนถึงความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจไทย โดยแบ่งเป็น ๔ กลุ่มหลัก ๑๕ สาขาย่อย ดังนี้

๑. มรดกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ (Heritage or Cultural / Biodiversity-based Heritage) ประกอบด้วย ๔ สาขา คือ (๑) งานฝีมือและหัตถกรรม (๒) อาหารไทย (๓) การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม/ความหลากหลายทางชีวภาพ (๔) การแพทย์แผนไทย

๒. ศิลปะ (Arts) ประกอบด้วย ๒ สาขา คือ (๑) ศิลปะการแสดง (๒) ทัศนศิลป์

๓. สื่อ (Media) ประกอบด้วย ๔ สาขา คือ (๑) ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ (๒) การพิมพ์ (๓) การกระจายเสียง (๔) ดนตรี

๔. งานสร้างสรรค์และออกแบบ (Functional Creation) ประกอบด้วย ๕ สาขา คือ (๑) การออกแบบ (๒) แฟชั่น (๓) สถาปัตยกรรม (๔) การโฆษณา (๕) ซอฟต์แวร์

นอกจากนี้เศรษฐกิจสร้างสรรค์ยังสามารถเชื่อมโยงกับเรื่องของ “การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์” (Creative Tourism) ด้วย จากการประชุมเตรียมการสำหรับการประชุมนานาชาติ เรื่องการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ขององค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ที่จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ ที่เมืองซานตาเฟ รัฐนิวเม็กซิโก สหรัฐอเมริกา โดยได้กำหนดคำนิยามของ “Creative Tourism” หรือการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ดังนี้

“การเดินทางที่นำไปสู่ประสบการณ์ที่แท้จริงและมีการเชื่อมโยง ด้วยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในงานศิลปะ มรดก หรือคุณลักษณะพิเศษของสถานที่ และยังทำให้เกิดการเชื่อมสัมพันธ์กับผู้คนที่สำคัญในพื้นที่ซึ่งเป็นผู้สร้างสรรค์วัฒนธรรมที่ยังมีชีวิตนั้นขึ้นมา”

กระแสความนิยมต่อชุมชนนั้นเกิดขึ้นทั้งในและต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง เสน่ห์ของแต่ละชุมชนเกิดจากการผสมผสานคน (People) สถานที่ (Place) และผลิตภัณฑ์ (Product) อย่างมีเอกลักษณ์ การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism) จึงมุ่งเน้นให้นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมเรียนรู้ จากการไปท่องเที่ยวในสถานที่หรือชุมชนที่มีเอกลักษณ์อันโดดเด่น ไม่ว่าจะเป็นในแง่ของศิลปวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่นที่สืบทอดต่อเนื่องกันมาอย่างยาวนาน หรือภูมิปัญญาชาวบ้านที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตอย่างลงตัว

ซึ่งนอกจากนักท่องเที่ยวจะเรียนรู้วัฒนธรรมในแต่ละชุมชนแล้ว การท่องเที่ยวในรูปแบบนี้ ยังสร้างแรงบันดาลใจให้กับนักท่องเที่ยวผ่านการเข้าไปสัมผัสและได้รับประสบการณ์โดยตรงจากการลงมือทำจนเกิดความเชื่อมโยงระหว่างนักท่องเที่ยวและผู้คนที่อยู่ในสถานที่ท่องเที่ยวแห่งนั้น อีกทั้งยังเกิดเป็นองค์ความรู้ที่สามารถนำไปต่อยอดในรูปแบบของตัวเองได้อีกด้วย

การพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศไทยโดยทุนทางวัฒนธรรมนั้น ได้บูรณาการการดำเนินงานทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน ซึ่งส่งผลให้เกิดการสร้างรายได้อย่างเป็นรูปธรรมและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เป็นการพัฒนาทักษะความสามารถของคนไทย ส่งเสริมให้ชุมชนและผู้ประกอบการมีรายได้อย่างยั่งยืน และสามารถยกระดับความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของไทยให้ยืนหยัดได้ในเวทีโลก

เครื่องประดับโลหะพันปี สู่วิถีนวัตกรรม

เครื่องประดับและอัญมณีไทย สร้างรายได้ปีละกว่า ๑๘๐,๐๐๐ ล้านบาท

เครื่องประดับของไทยมีการพัฒนา รังสรรค์รูปแบบให้สวยงาม มีเอกลักษณ์โดดเด่น เป็นที่ต้องการของตลาดโลก

เครื่องประดับโลหะในประเทศไทยปรากฏหลักฐานมาตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์ราว ๓,๕๐๐ – ๔,๐๐๐ ปีมาแล้ว โดยเฉพาะในภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่าชุมชนสังคมเกษตรกรรมสมัยโลหะ เช่น ที่แหล่งโบราณคดีบ้านเชียง จังหวัดอุดรธานี แหล่งโบราณคดีบ้านโนนวัด จังหวัดนครราชสีมา เริ่มใช้สำริดมาทำเป็นเครื่องประดับจากสำริดในรูปแบบที่หลากหลายอย่างต่อเนื่อง

เมื่อเข้าสู่ยุคต้นสมัยประวัติศาสตร์ เครื่องประดับมีทั้งที่ผลิตขึ้นในท้องถิ่นและเป็นสินค้าจากต่างประเทศ บางส่วนสัมพันธ์กับศาสนาและพิธีกรรมตามคติความเชื่อที่รับจากอินเดีย ทั้งยังใช้วัสดุมีค่าอื่นๆ เช่น ทองคำ เงิน มาทำเป็นเครื่องประดับมากขึ้น ส่วนใหญ่เป็นของมีมูลค่าสูงจึงมีใช้แต่ในชนชั้นสูงหรือผู้มีฐานะ ในราวพุทธศตวรรษที่ ๑๕ - ๑๖ สมัยเขมรโบราณมีอิทธิพลในประเทศไทย เริ่มพบว่ามีการทำเครื่องประดับอุทิศถวายประดับบนรูปเคารพที่ทำจากโลหะและหิน ต่อมาในสมัยสุโขทัย บ้านเมืองคนไทยเป็นปึกแผ่น ราชสำนักมีบทบาทในการสร้างเครื่องประดับสำหรับเครื่องทรงและเครื่องประดับรูปเคารพ และเพิ่มมากขึ้นเมื่อสมัยอยุธยาเป็นราชธานีของไทยและเป็นเมืองท่าการค้าสำคัญ มีหลักฐานว่าเครื่องประดับ แก้วแหวนเงินทองเป็นสินค้าแลกเปลี่ยน หรือเป็นเครื่องมงคลบรรณาการ ทั้งจากชาติยุโรป ตะวันออกกลาง อินเดีย และอื่นๆ

กำไลสำริด สมัยก่อนประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมบ้านเชียง
ประมาณ ๒,๓๐๐ - ๔,๐๐๐ ปีมาแล้ว

เพอรูปพระอิศวรสำริด ศิลปะสุโขทัย

เทวรูปพระพรหมาสรี ศิลปะสุโขทัย

เข้าสู่สมัยรัตนโกสินทร์เริ่มเปิดประเทศมากยิ่งขึ้น มีความสัมพันธ์ทางการทูต และการค้ากับต่างประเทศทั้งตะวันตกและตะวันออก จึงได้รับเอารูปแบบและ วิธีการผลิตเครื่องประดับจากทั้งสองฝ่ายมา พบว่าเครื่องประดับในราชสำนัก ตระกูลชนชั้นสูงและผู้มีฐานะ มีความเป็นไทยผสมผสานกับความเป็นสากลมากขึ้น สืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบันเครื่องประดับของไทยมีรูปแบบและเทคนิคที่หลากหลาย มีเอกลักษณ์โดดเด่น ส่วนหนึ่งได้รับแรงบันดาลใจมาจากผลงานเครื่องประดับ แบบดั้งเดิมและพัฒนาไปสู่ความเป็นสากล มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ ในกระบวนการผลิตเพื่อให้ทันกับกระแสโลก เป็นการสร้างคุณค่าและมูลค่าของ เครื่องประดับไทยให้มีศักยภาพในการแข่งขันในเวทีโลกได้อย่างงดงาม

พระพุทธรูปทรงเครื่องใหญ่ ศิลปะอยุธยา

ชิ้นส่วนเครื่องประดับทองคำในกรุวัดราชบูรณะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เครื่องประดับโลหะ
แบบร่วมสมัย

เครื่องประดับ
ชุด Jewel of Thailand
บนเวที Miss Universe 2016

เครื่องประดับโลหะร่วมสมัย

สังคโลกสุโขทัย อุตสาหกรรมส่งออกแรกของไทย
ปัจจุบันเครื่องปั้นดินเผาไทย สร้างรายได้กว่า ๑๗๐,๐๐๐ ล้านบาท

ผลิตภัณฑ์จากเครื่องปั้นดินเผาหลายรูปแบบ
ทั้งเครื่องตกแต่ง เครื่องใช้ ได้รับการสร้างสรรค์
ให้มีรูปลักษณะสวยงามและมีคุณค่า
เป็นอุตสาหกรรมส่งออกไปทั่วโลก

เครื่องปั้นดินเผาไทย ปรากฏอยู่ในสังคมมนุษย์ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ราว ๆ ๑๐,๐๐๐ ปีมาแล้ว เป็นผลิตภัณฑ์ที่เกิดขึ้นจากดินธรรมชาติผสมผสานกับภูมิปัญญา ซึ่งผ่านการประดิษฐ์ คิดค้น และปรับปรุงเปลี่ยนแปลง จนมีพัฒนาการทั้งในด้านความงาม และประโยชน์การใช้สอย โดยเฉพาะในพิธีกรรม และในชีวิตประจำวัน จึงมีความสำคัญกับมนุษย์มาในทุกยุคทุกสมัย ยังคงเห็นการผลิตเครื่องปั้นดินเผา ทั้งประเภทภาชนะ ของใช้ ของตกแต่ง และอื่นๆ จวบจนปัจจุบัน

เครื่องเบญจรงค์

การผลิตเครื่องปั้นดินเผาในอดีตที่สำคัญที่สุดของไทย คือ เครื่องสังคโลก ที่ทำกันเป็นลำเป็นสันในสมัยสุโขทัย ต่อเนื่องมาในสมัยอยุธยา และกล่าวได้ว่า “เครื่องถ้วยสังคโลก” เป็นสินค้าส่งออกในระดับอุตสาหกรรมครั้งแรกของชาติไทย เมื่อราว ๗๐๐ ปีมาแล้ว

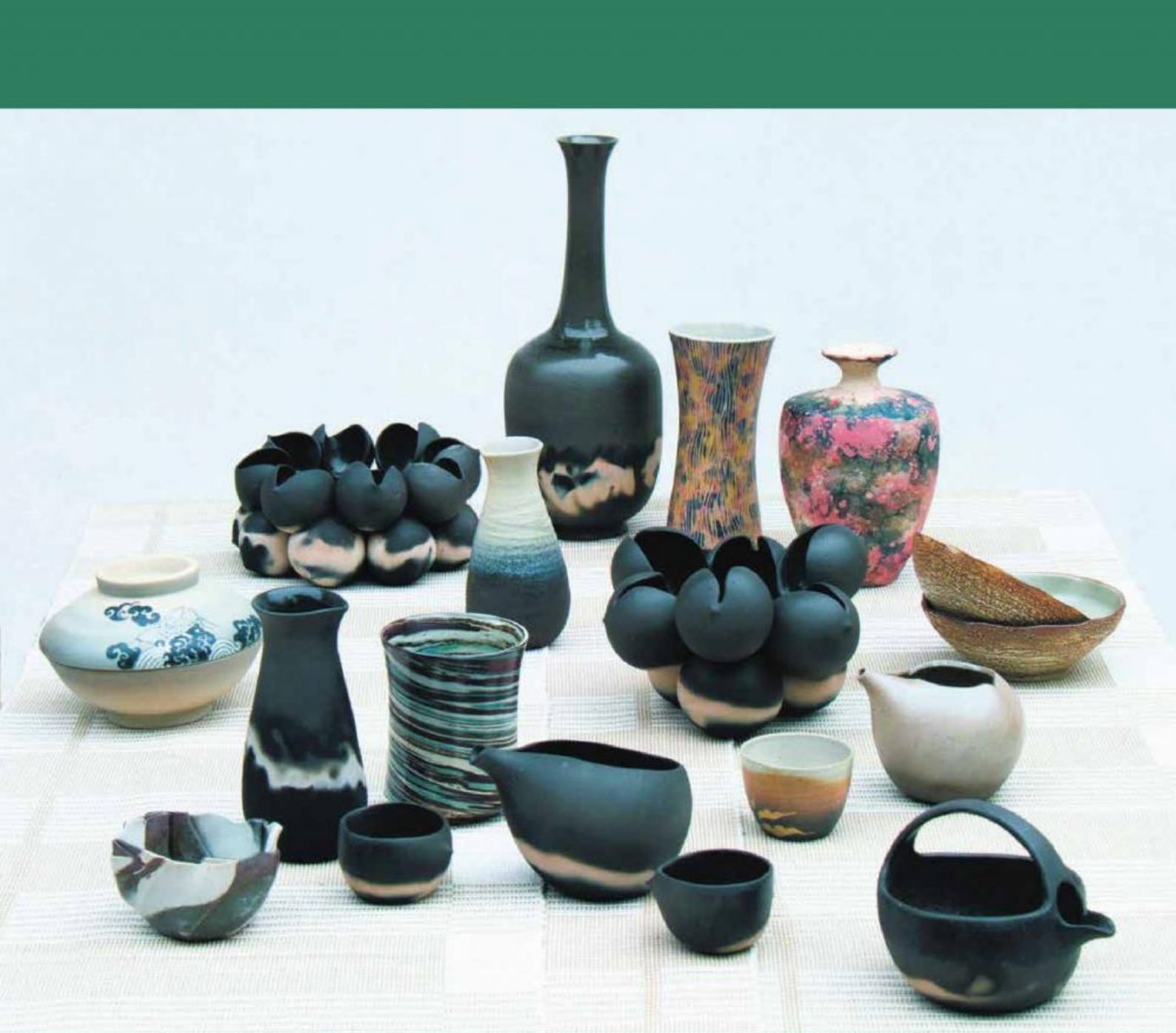
ครั้งกรุงศรีอยุธยามีความนิยมใช้เครื่องถ้วยเบญจรงค์ ซึ่งเป็นสินค้านำเข้าจากประเทศจีน แต่เป็นการสั่งผลิต และออกแบบลวดลายโดยฝีมือคนไทย ต่อเนื่องมาจนถึงต้นกรุงรัตนโกสินทร์ ส่วนใหญ่เป็นของที่นำมาใช้ในราชสำนัก หรือเจ้านายชั้นสูง

เครื่องถ้วยบ้านศิลาตล จังหวัดเชียงใหม่

ปัจจุบัน อุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผามีการพัฒนา สร้างสรรค์รูปแบบอย่างต่อเนื่อง ส่วนหนึ่งเป็นการอนุรักษ์กรรมวิธี และรูปแบบ เพื่อให้ใกล้เคียงกับของเดิม อาทิ การทำเครื่องถ้วยสังคโลกเลียนแบบ ครั่งสุโขทัยที่หมู่บ้านสังคโลก อำเภอมืองเก่า จังหวัดสุโขทัย เป็นแหล่งเรียนรู้ และแหล่งผลิตของที่ระลึก เครื่องถ้วยบ้านศิลาตล จังหวัดเชียงใหม่ ผลิตเครื่องถ้วยเซลาดอน (Celadon) ตามแบบโบราณ พัฒนาเป็นเครื่องใช้บนโต๊ะอาหารแบบสากล เครื่องเบญจรงค์ หมู่บ้านดอนไก่ดี จังหวัดสมุทรสาคร ได้รับรางวัลหมู่บ้านหัตถกรรมดีเด่น ผลิตภัณฑ์เบญจรงค์นี้ได้รับการคัดเลือกให้เป็นของที่ระลึก แก่อาคันตุกะ ผู้นำ หรือแขกต่างประเทศอยู่เสมอ ปัจจุบันมีโรงงานอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาดังอยู่ในหลายจังหวัด และยังเป็นทั้งแหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยว เช่น เครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียน จังหวัดนครราชสีมา โรงงานเจ้าฮองไฉ่ จังหวัดราชบุรี ที่พัฒนาจากการปั้นโอ่งมังกรไปสู่การสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ร่วมสมัย โรงงานเซรามิกธนบดี จังหวัดลำปาง ผลิตชามตราไก่ อันเป็นเอกลักษณ์ของเครื่องถ้วยเนื้อดีของลำปาง บ้านดอยดินแดง จังหวัดเชียงราย ผลิตเครื่องปั้นดินเผาสำหรับใช้งานและประดับตกแต่ง

ผลิตภัณฑ์จากเครื่องปั้นดินเผาในหลายๆ รูปแบบ มีการนำมาใช้เพื่อเพิ่มคุณค่าและมูลค่าให้กับบริการ การออกแบบตกแต่งอาคารสถานที่ เช่น โรงแรม ร้านอาหาร ทั้งยังทำรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ เป็นที่นิยมทั้งในประเทศ และยังคงเป็นอุตสาหกรรมส่งออกไปทั่วโลกเหมือนครั้งอดีตที่ผ่านมา

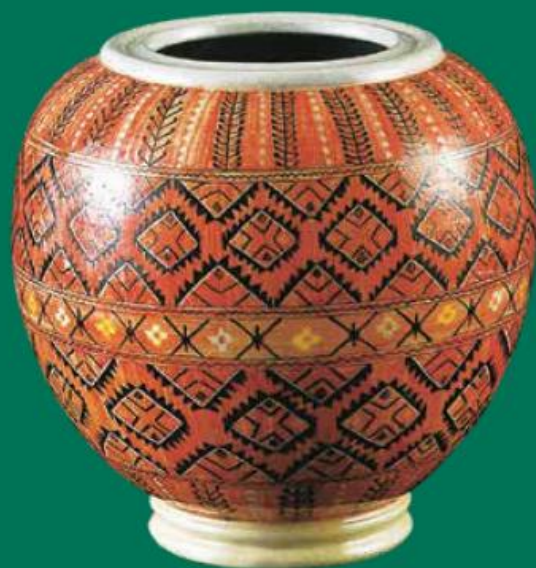
เครื่องถ้วยดอยตุง จากโครงการในพระราชดำริแม่ฟ้าหลวง

โถฝาแหลม ลายไทย
ผลงานของศูนย์ศิลปาชีพบ้านกุดนาขาม จังหวัดสกลนคร

แจกันเซรามิก ลายนก
ผลงานของศูนย์ศิลปาชีพบ้านทุ่งจี จังหวัดลำปาง

ผลงานเครื่องเคลือบดินเผาของสถาบันสิริกิติ์ สวนจิตรลดา

เครื่องถ้วยเบญจรงค์
บ้านดอนไก่ดี
จังหวัดสมุทรสงคราม

เครื่องปั้นดินเผาจาก ถ้ำ ฮ่ง ไถ่ จังหวัดราชบุรี

เครื่องปั้นดินเผา
ดอยดินแดง
จังหวัดเชียงราย

เครื่องถ้วยตราไก่ จังหวัดลำปาง

เครื่องจักสาน หัตถกรรมลำเลอค่า
ต่อยอดภูมิปัญญาสู่สากล
สร้างรายได้กว่าปีละ ๔๘,๐๐๐ ล้านบาท

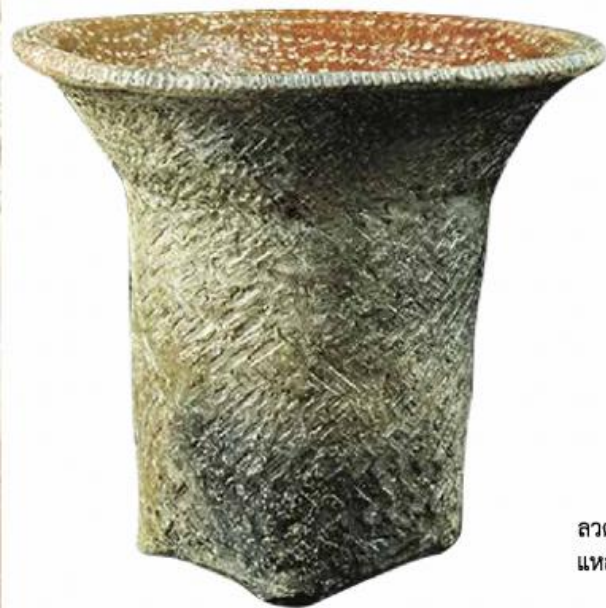
โรงเรียนเด่นปัญญา จังหวัดเชียงใหม่
การสร้างสรรค์สถาปัตยกรรมจากโครงสร้างไม้ไผ่ด้วยเทคนิคจักสาน

เครื่องจักสาน ได้รับการสร้างสรรค์และ พัฒนาหลายรูปแบบ ถือเป็นการต่อยอดภูมิปัญญา ไปสู่หัตถกรรมไทยร่วมสมัยในระดับสากล

งานจักสานจัดเป็นงานศิลปหัตถกรรมที่อยู่คู่กับการดำรงชีวิตของมนุษย์ ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ และมีความผูกพันกับวิถีการดำเนินชีวิตมาโดยตลอด เนื่องจากวัสดุตั้งต้นของการผลิตเครื่องจักสานนั้นสามารถหาได้จากธรรมชาติรอบๆ ตัว อาทิ ไม้ ใบไม้ และพืชประเภทเถาวัลย์ เป็นต้น เครื่องจักสานสามารถตอบสนองการใช้งานหลายด้าน นับตั้งแต่การสร้างที่อยู่อาศัยโดยนำกิ่งไม้ เถาวัลย์ และใบไม้มาถักสานเข้าด้วยกันเป็นผืนเพื่อใช้บังแดดบังฝน หรือการสร้างสรรค์ภาชนะรูปทรงต่างๆ ตามประโยชน์ของการใช้สอย เครื่องจักสานที่เก่าที่สุดในประเทศไทยค้นพบเมื่อราว ๓,๐๐๐ ปีมาแล้ว จากแหล่งโบราณคดีประตูลำ จังหวัดลำปาง และแหล่งโบราณคดีบ้านปอการ จังหวัดร้อยเอ็ด ขุดพบภาชนะ

ดินเผาที่มีลวดลายขีดตะแคงจากการใช้เครื่องจักสานเป็นแบบ หรือนำไปเผาทั้งเครื่องจักสาน เมื่อไหม้สลายไปเหลือเพียงลวดลายปรากฏบนภาชนะ

เครื่องจักสานเป็นงานศิลปหัตถกรรมที่มีคุณค่าแฝงไปด้วยภูมิปัญญา ชุมชนเครื่องจักสานที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก ได้แก่ ศูนย์เครื่องจักสานไม้ไผ่ ที่อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ชุมชนบางเจ้าฉ่า จังหวัดอ่างทอง เป็นต้น ปัจจุบันเครื่องจักสานได้รับการสร้างสรรค์และพัฒนาในหลายรูปแบบ โดยนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาผสมผสาน เพื่อเพิ่มคุณค่าและมูลค่า เช่น การสร้างอาคาร เครื่องเรือน เครื่องใช้ เครื่องประดับตกแต่งต่าง ๆ ถือเป็นการต่อยอดภูมิปัญญาไปสู่หัตถกรรมไทยร่วมสมัยในระดับสากล

ลวดลายเครื่องจักสาน ที่ปรากฏบนภาชนะก่อนประวัติศาสตร์
แหล่งโบราณคดี บ้านปอการ จังหวัดร้อยเอ็ด

งอบ

กระติบข้าวเหนียว

ชะลอม

ข้องสำหรับใส่สัตว์น้ำ

เครื่องจักสานไทย ประเภทต่าง ๆ

กระซอนตักน้ำ

ก่องข้าว

ผลิตภัณฑ์จักสานไทยร่วมสมัย

ผลิตภัณฑ์จักสานไทยร่วมสมัย

โรงเรียนเด่นปัญญา จังหวัดเชียงใหม่ การสร้างสรรค์สถาปัตยกรรมจากโครงสร้างไม้ไม่ได้ด้วยเทคนิคจักสาน

การตกแต่งภายในด้วยไม้ไฟ
ที่เดอะग्रูเมต การ์เด้น ศูนย์การค้าสยามพารากอน

สถาปัตยกรรมไทยโอ่อ่าสง่างาม ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวทุกมุมโลก

วัดพระศรีรัตนศาสดาราม และพระบรมมหาราชวัง
มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติเข้าชมเป็นอันดับ ๒ ของโลก
มีรายได้จากค่าเข้าชมปีละกว่า ๒,๕๐๐ ล้านบาท

โบราณสถาน ศาสนสถาน
มรดกสถาปัตยกรรมไทย
รากฐานแห่งอารยธรรม
เกียรติภูมิและความภาคภูมิใจ
ของคนไทยทั้งชาติ

โบราณสถานทุกแห่งบนผืนแผ่นดินไทย สะท้อนให้เห็นถึงความเจริญรุ่งเรืองทางวัฒนธรรมที่มีมาแต่ในอดีต การบูรณะโบราณสถานรวมถึงการอนุรักษ์โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ เมื่อ ๔๐ กว่าปีที่ผ่านมา ช่วยต่อยอดทางสังคมและเศรษฐกิจ องค์การ UNESCO ได้ขึ้นทะเบียนอุทยานประวัติศาสตร์ ประกอบด้วย สุโขทัย ศรีสัชนาลัย และกำแพงเพชร ในนามของ “เมืองประวัติศาสตร์สุโขทัยและเมืองบริวาร” และอุทยานประวัติศาสตร์หรือเมืองประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรมตั้งแต่ พุทธศักราช ๒๕๓๔ ความโดดเด่นของสถาปัตยกรรมในอดีตจนถึงปัจจุบันได้รับการบูรณะและเผยแพร่เป็นที่ประจักษ์แก่สายตาบุคคลทุกระดับ สืบมาจนถึงวัดพระศรีรัตนศาสดารามและพระบรมมหาราชวัง ในสมัยรัตนโกสินทร์ พระราชอำนาจ ผู้ปกครองประเทศ ตลอดจนนักท่องเที่ยวทั่วโลกที่มีโอกาสมาเยี่ยมชม อีกทั้งยังเป็น ความภาคภูมิใจของคนในชาติ แหล่งเรียนรู้ก่อให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

เอกลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมไทยตั้งแต่ในอดีต ได้รับการถ่ายทอดสู่การสร้างและรังสรรค์ วัดวาอารามและสถานที่สำคัญๆ ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร อันมีรูปแบบที่คงความเป็นไทย โดยสอดแทรกแนวคิดที่บ่งบอกถึงยุคสมัยในปัจจุบันอย่างกลมกลืน นับเป็นวิถีทางในการอนุรักษ์ สืบสาน และต่อยอดงานสถาปัตยกรรมร่วมสมัย เพื่อสังคมและเศรษฐกิจ สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวจากทุกมุมโลก ทั้งยังสร้างรายได้ทางเศรษฐกิจอย่างมหาศาล

วัดมหาธาตุ อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ
จังหวัดพิษณุโลก

พระที่นั่งสรรเพชญมหาปราสาท (จำลอง)
เมืองโบราณ จังหวัดสมุทรปราการ

วัดพระศรีรัตนศาสดาราม และพระบรมมหาราชวัง
สถานที่ท่องเที่ยวติดอันดับโลก
เป็นที่รวมผลงานวิจิตรศิลป์
ประติมากรรม และสถาปัตยกรรม
ฝีมือชั้นบรมครูแห่งกรุงรัตนโกสินทร์

พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท
พระบรมมหาราชวัง
สถานที่ท่องเที่ยวติดอันดับโลก
มีนักท่องเที่ยวเข้าชม
ปีละกว่า ๖,๐๐๐,๐๐๐ คน

ศาลาไทย ที่เมืองบาดฮอมบวร์ก (Bad Homburg) สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี
สร้างเพื่อเป็นอนุสรณ์สถาน การเสด็จประพาสสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

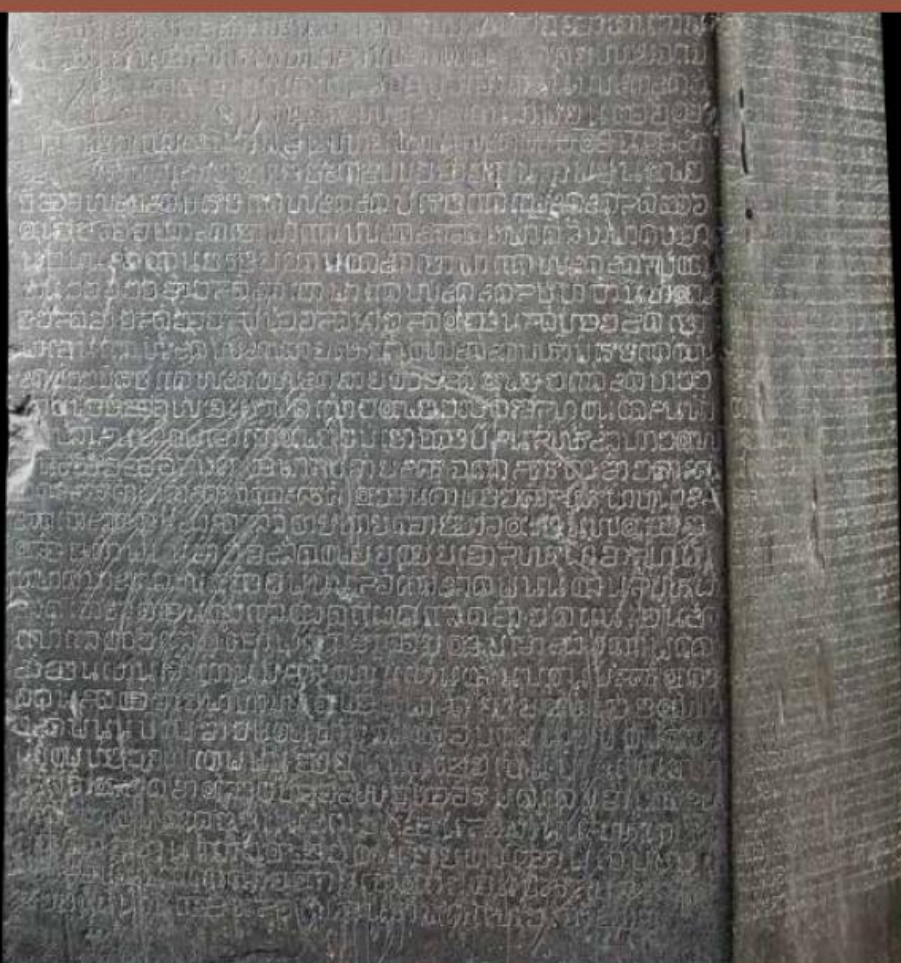
พระอุโบสถหลังใหม่ วัดโสธรวราราม วรวิหาร จังหวัดฉะเชิงเทรา ก่อสร้างแบบสถาปัตยกรรมไทยร่วมสมัย

วัดมิ่งเมือง จังหวัดน่าน

วัดร่องขุน (White Temple)
 สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดเชียงราย
 ออกแบบโดย ศาสตรเมธี ดร.เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์ ศิลปินแห่งชาติ
 ได้รับแรงบันดาลใจมาจากวัดมิ่งเมือง จังหวัดน่าน
 ได้รับการจัดอันดับ ๑ ใน ๑๐ (อันดับที่ ๓)
 ของศาสนสถานที่สวยงามของโลกจาก
 Underappreciated Wonders of the World

ลายสือไทย มรดกความทรงจำโลก
สร้างสรรค์สู่การออกแบบร่วมสมัย

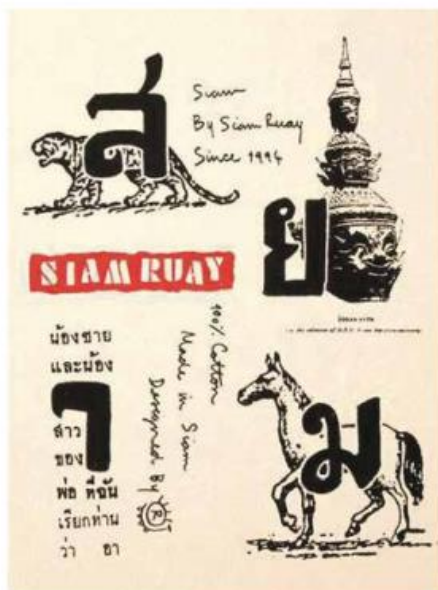
อักษรไทยล้านนา หรืออักษรฝักขาม
พุทธศักราช ๒๐๑๙

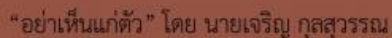
อักษรไทยล้านนา
หรืออักษรฝักขามในปัจจุบัน

ลายสือไทยประยุกต์
ออกแบบเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ
สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์นั้นๆ

ลายสือไทย เป็นตัวอักษรที่พ่อขุนรามคำแหงมหาราชทรงคิดประดิษฐ์ขึ้น เมื่อพุทธศักราช ๑๘๒๖ ดังข้อความที่ปรากฏในศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง ด้านที่ ๔ บรรทัดที่ ๘ – ๑๑ ปรากฏว่า ตัวอักษรได้ศึกษาค้นคว้าแล้วได้ข้อสรุปว่า พ่อขุนรามคำแหงมหาราช มิได้ทรงประดิษฐ์เพียงรูปอักษร เท่านั้น แต่ยังทรงเปลี่ยนแปลงอักษรวิธีการเขียนภาษาไทยได้ดีขึ้นกว่าเดิมอีกหลายประการ เช่น ทรงนำสระมาเรียงอยู่ในระดับเดียวกับพยัญชนะ แบบเดียวกับตัวหนังสือของชาติตะวันตก อักษรควบกล้ำ ให้เขียนติดกัน ส่วนตัวสะกดให้แยกออกไป ทำให้อ่านข้อความได้ชัดเจน ตัวอักษรทุกตัวมีความสูงเท่ากัน และทรงคิดประดิษฐ์วรรณยุกต์ ทำให้สามารถอ่านความหมายของคำได้ถูกต้อง แม้จะมีวรรณยุกต์ ไม่ครบเสียงก็ตาม

ผลงานออกแบบอักษรของ
นายไพโรจน์ ชีระประภา

● 讀者來信：本報關於「...」的報導，內容詳實，分析深入，令人佩服。希望本報能繼續關注此類問題，為讀者提供更多優質報導。

การนำลายสือไทยมาประยุกต์ออกแบบในผลิตภัณฑ์ต่างๆ

ผ้าไหมพัสดร์
พิมพ์ลายอักษรไทย

จากจิตรกรรมสู่วิจิตรนาฏลีลา
การต๋อยอคมรดกไทยสู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

จิตรกรรมฝาผนังวัดเทวราชกุญชร

จิตรกรรมฝาผนังที่ปรากฏในวัดและวัง ส่วนใหญ่เป็นภาพที่เกี่ยวกับศาสนา ความเชื่อ ประวัติศาสตร์ วิถีชีวิตความเป็นอยู่ ประเพณีและพิธีกรรม เป็นเสมือนกระจกเงาสท้อนภาพสังคมในอดีตที่ผ่านมา “งานจิตรกรรมไทยประเพณี” เช่นนี้ รุ่งเรืองมาแต่ยุคต้นกรุงรัตนโกสินทร์ เป็นศิลปะในแนวเชิงอุดมคติที่สร้างอย่างงดงามวิจิตร สัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง อาทิ ภาพบุคคลชั้นสูง แสดงท่าทางสง่างาม เครื่องประดับตกแต่งด้วยลวดลายปิดทอง ภาพนางฟ้า นางรำ แสดงท่าทางอ่อนช้อย สีหน้ายิ้มเอิบยินดี ในขณะที่ยักษ์แสดงท่าทางซิ่งซัง วานรแสดงอาการลิงโลด คล่องแคล่ว ว่องไว ภาพชาวบ้านมักมีภาพตลกขบขัน ทะลึ่งตึงตัง ล้วนแล้วแต่มีชีวิตชีวา

จากภาพจิตรกรรมบนฝาผนัง นำไปสู่การแสดงแสง สี เสียง ที่ยิ่งใหญ่อลังการ เป็นที่ตื่นตาตื่นใจ ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ สามารถสร้างรายได้ และภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ประเทศ

ภาพที่เกี่ยวกับบรรยากาศ สภาพแวดล้อม ภาพธรรมชาติ แม้จะแสดงให้เห็นจริง แต่แฝงด้วยความเชื่อตามคติทางพระพุทธศาสนา และวิถีไทย เช่น ภาพสวรรค์ ที่ถูกเขียนขึ้นอย่างวิจิตรงดงาม เหล่าเทพเทวดา นางฟ้า เทหะมาร่วมชุมนุมรำยรำ บูชาพระพุทธปฏิมา หรือ บูชาพระธาตุจุฬามณี ช่วยให้ผู้คนมุ่งทำความดี รักษาศีลธรรม เพื่อให้ได้ไปจุติบนสวรรค์ ขณะที่ ภาพนรก เป็นสิ่งเตือนใจให้หลีกเลี่ยงจากการทำชั่ว

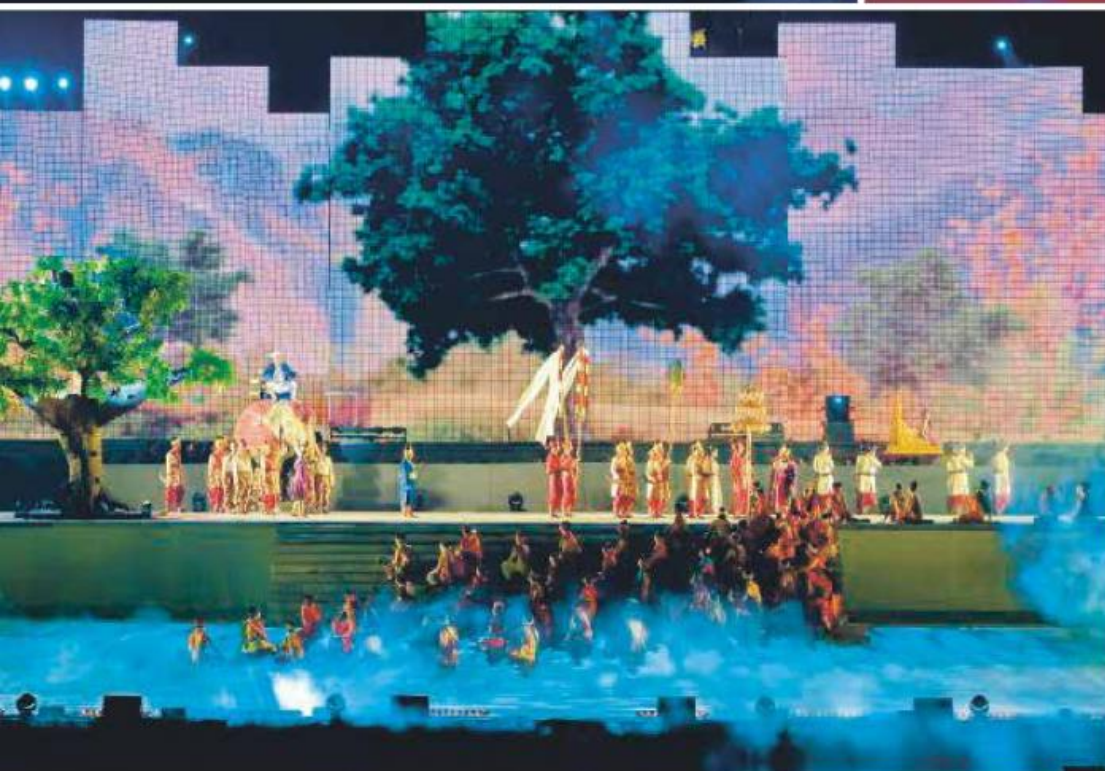
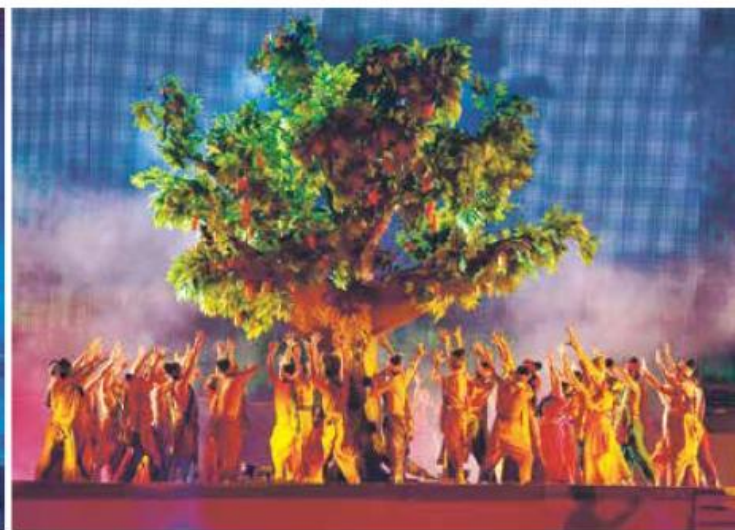
จิตรกรรมเหล่านี้ยังคงดึงดูดใจผู้คนในสังคมไทย แม้ในยุคสมัยปัจจุบัน และถูกแปลความออกมาสู่งานสร้างสรรค์ในหลากหลายประเภท ทั้งงานตกแต่งสถาปัตยกรรม งานประณีตศิลปกรรม งานแสดงนาฏศิลป์แบบศิลปะร่วมสมัย และแบบดั้งเดิม เช่น การประดิษฐ์ทำรำยรำ การแสดงโขนรามเกียรติ์ การสร้างฉากที่ถ่ายทอดจากจิตรกรรม การแสดงมีการเคลื่อนไหวอย่างสมจริง ทำให้ผู้ชมได้เข้าถึงเรื่องราวอย่างมีอรรถรส

การแสดงแสง สี เสียง
ณ โรงละครสยามนิรมิต

จิตรกรรมฝาผนังเรื่องพระมหาชนก ในสมัยรัชกาลที่ ๓
วัดหน่อพุทธางกูร จังหวัดสุพรรณบุรี

การแสดงแสง สี เสียง
 “พระมหาชนก เดอะพีโนมันอน ไลฟ์ โชว์”
 พุทธศักราช ๒๕๕๗
 ณ บริเวณลานกลางน้ำอเนกประสงค์
 ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์

โขน มรดกวัฒนธรรมของมนุษยชาติ เกียรติภูมิไทยในสากล

องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ขึ้นทะเบียนโนไทยเป็นมรดกภูมิปัญญา ทางวัฒนธรรมของมนุษยชาติ

โนเป็นนาฏศิลป์ชั้นสูง เป็นมรดกประจำชาติ มาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา มีเอกลักษณ์โดดเด่น รวมศาสตร์และศิลป์หลายแขนงไว้ด้วยกัน ทั้งกระบี่กระบอง หนังใหญ่ ชักนาटकตาดบรพ คีตศิลป์ ผสมผสานกันอย่างลงตัว มีลีลาท่าทางสง่างาม เนื้อหาที่แสดงส่วนใหญ่มาจากเรื่องรามเกียรติ์ สถาบันพระมหากษัตริย์ทรงอุปถัมภ์ส่งเสริมมาโดยตลอด มักจัดแสดงในงานพระราชพิธีสำคัญของบ้านเมือง การเฉลิมฉลอง และการต้อนรับพระราชอาคันตุกะ พระประมุขจากต่างประเทศ

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง มีพระมหากรุณาธิคุณอย่างยิ่งใหญ่ต่อการแสดงโน ทรงส่งเสริม สนับสนุน ฟันฟู พัฒนาการแสดงโนในทุกมิติ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้จัดสร้างเครื่องแต่งกาย เครื่องประดับโนชุดใหม่ พัฒนาการแต่งหน้าให้งดงามดึงดูดความสนใจ พัฒนาเทคนิคการแสดง ฉาก เวที แสง เสียงให้ตระการตา พัฒนารูปแบบการแสดงให้กระชับ อันเป็นที่มาของ “โนพระราชทาน” โดยมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพ ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ซึ่งได้จัดแสดงมาตั้งแต่พุทธศักราช ๒๕๕๐ การแสดงโนพระราชทานในปัจจุบันเป็นที่นิยมมากขึ้น เข้าถึงประชาชนทุกกลุ่ม ทุกระดับ รวมทั้งเด็ก และเยาวชน ตลอดจนชาวต่างชาติ การแสดงในแต่ละครั้ง ไม่ต่ำกว่า ๕๐ รอบ

อีกทั้งของไทยยังได้ไปจัดแสดงในโรงละครระดับโลก ในต่างประเทศ ในโอกาสสำคัญต่างๆ เช่น The Royal Albert Hall กรุงลอนดอน สหราชอาณาจักร Opera House นครซิดนีย์ ประเทศออสเตรเลีย และ The Mariinsky Theatre นครเซนต์ปีเตอส์เบิร์ก สหพันธรัฐรัสเซีย นอกจากนี้ จัดแสดงโขนในรูปแบบของนาฏศิลป์ขั้นสูงแล้ว ยังมีการต่อยอดพัฒนาให้เป็นเกม แอนิเมชัน ตอนรามาวดาร ภาพยนตร์ และละคร

หนังสือสมุดไทยดำ แสดงภาพร่างต้นแบบจิตรกรรมเรื่อง รามเกียรติ์
ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช
เพื่อใช้เขียนบนผนังพระระเบียงพระอุโบสถ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม

ปัจจุบันกระทรวงวัฒนธรรม โดยกรมศิลปากร สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ตลอดจนสถาบันการศึกษา สมาคม มูลนิธิ และภาคเอกชนร่วมสืบสานส่งเสริมการแสดงโขนอย่างต่อเนื่อง ทำให้เด็ก เยาวชน และประชาชนให้ความสนใจและภาคภูมิใจในศิลปะการแสดงแขนงนี้

องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ได้ขึ้นทะเบียนโขนไทยให้เป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของมนุษยชาติ เมื่อเดือนพฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๑

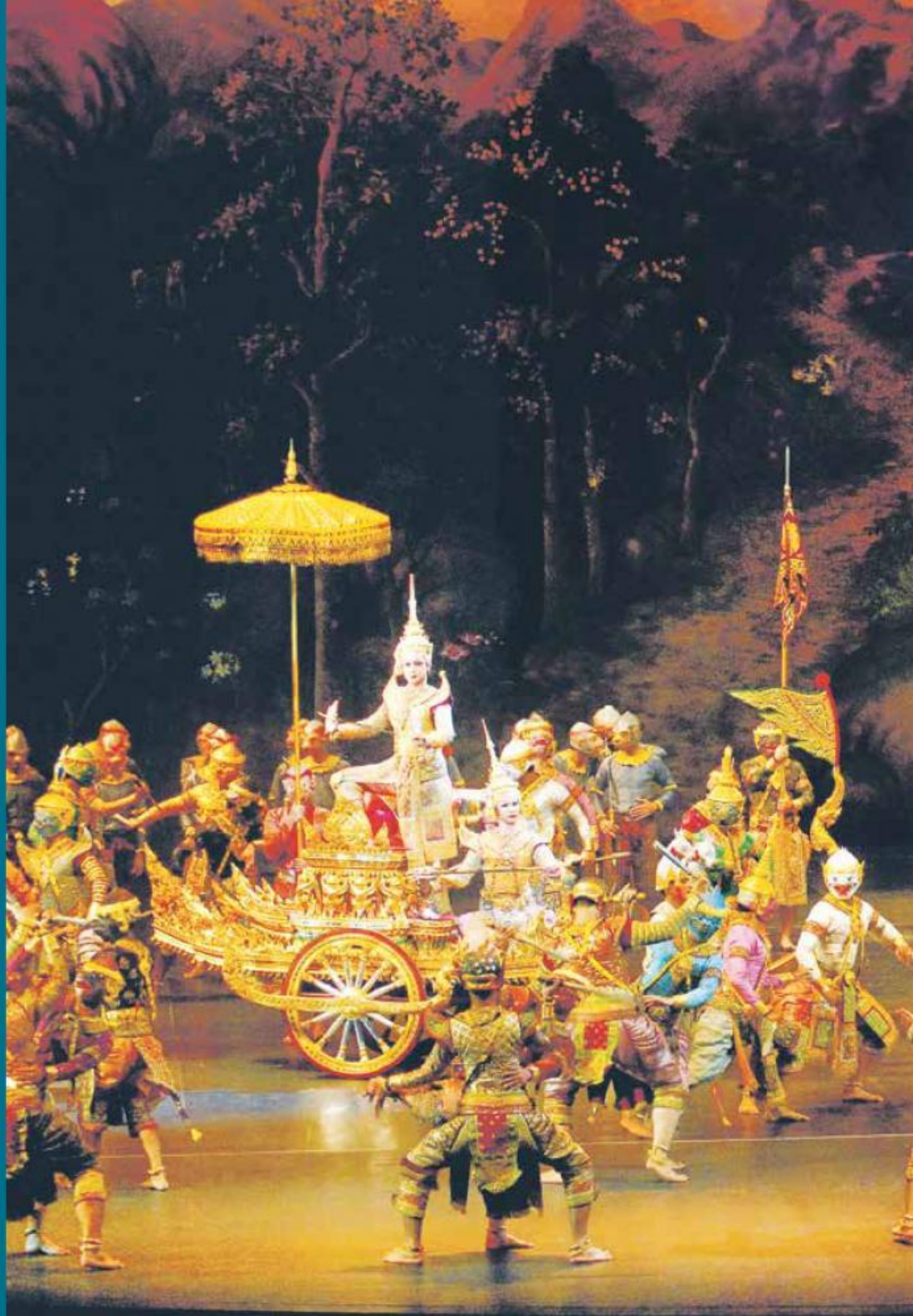

จิตรกรรมฝาผนัง
รอบพระระเบียงพระอุโบสถ
วัดพระศรีรัตนศาสดาราม

การแสดงโขน ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

โขนพระราชทาน
ตอน ตีกลไยราฟ
พุทธศักราช ๒๕๕๔

THURSDAY 18 JUNE
LONDON Royal Albert Hall

STUNNING MUSIC AND DANCE
FROM THAILAND

More information about Khon at
serious.org.uk/khon

The Ministry of Culture, Thailand and U.K. Arts Council present

KHON

EPIC PERFORMANCE FROM THAILAND AT
ROYAL ALBERT HALL

THURSDAY 18 JUNE | 7.30pm

020 7589 8212
royalalberthall.com

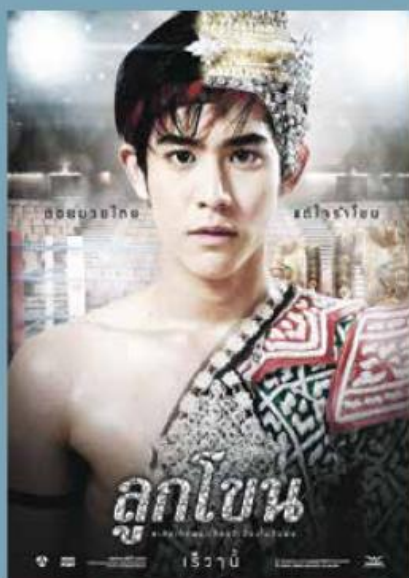
BOOK TICKETS AT
SERIOUS.ORG.UK/KHON

การแสดงโขน ณ สหราชอาณาจักร

การแสดงโขน
ณ สาธารณรัฐโปรตุเกส

ภาพยนตร์ เรื่อง คนโขน พุทธศักราช ๒๕๕๔

ละครโทรทัศน์ เรื่อง ลูกโขน พุทธศักราช ๒๕๕๓

โขน พัฒนาค่อยออกสร้างสรรค์
เป็นภาพยนตร์ ละคร
แอนิเมชัน และเกม

แอนิเมชันรามเกียรติ์ ตอน "รามาวตาร"

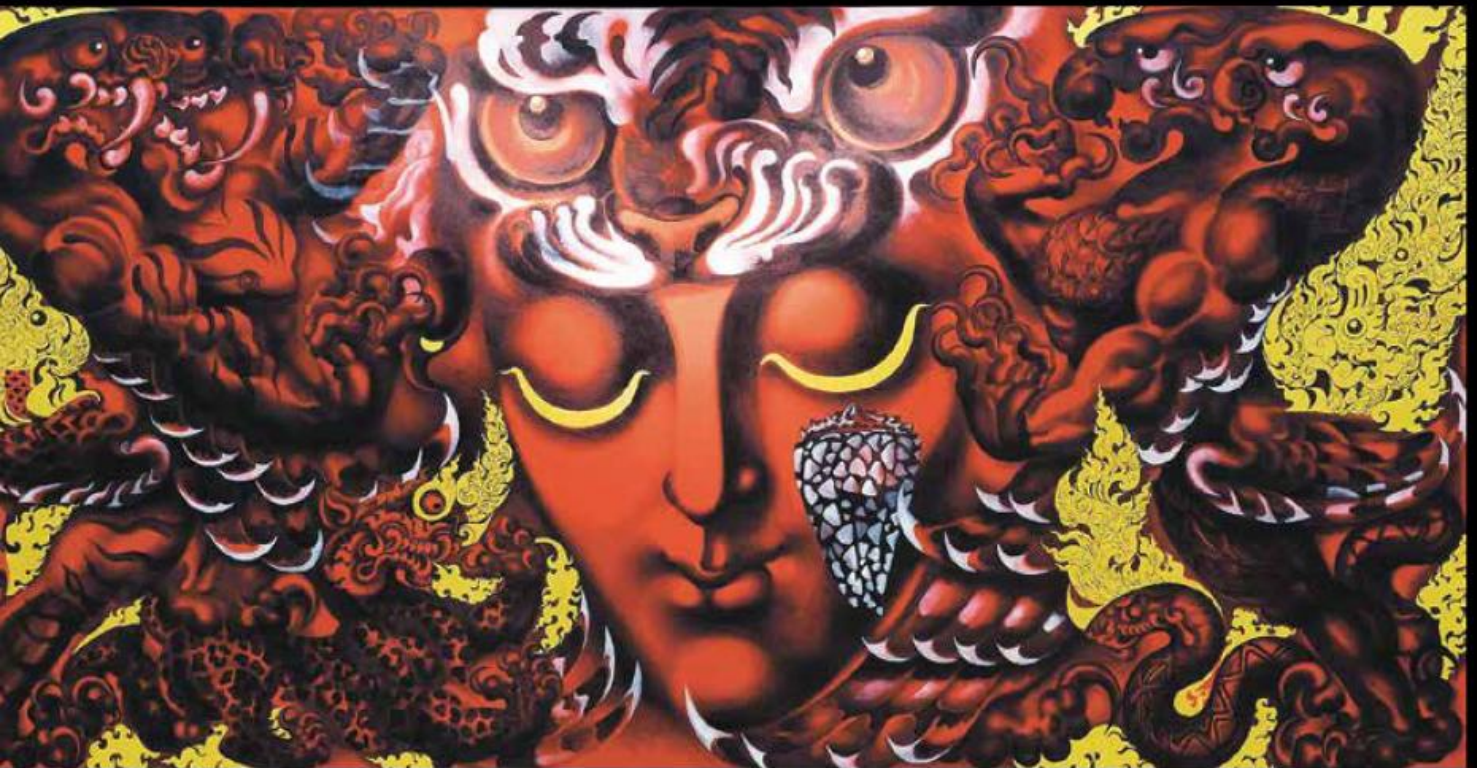

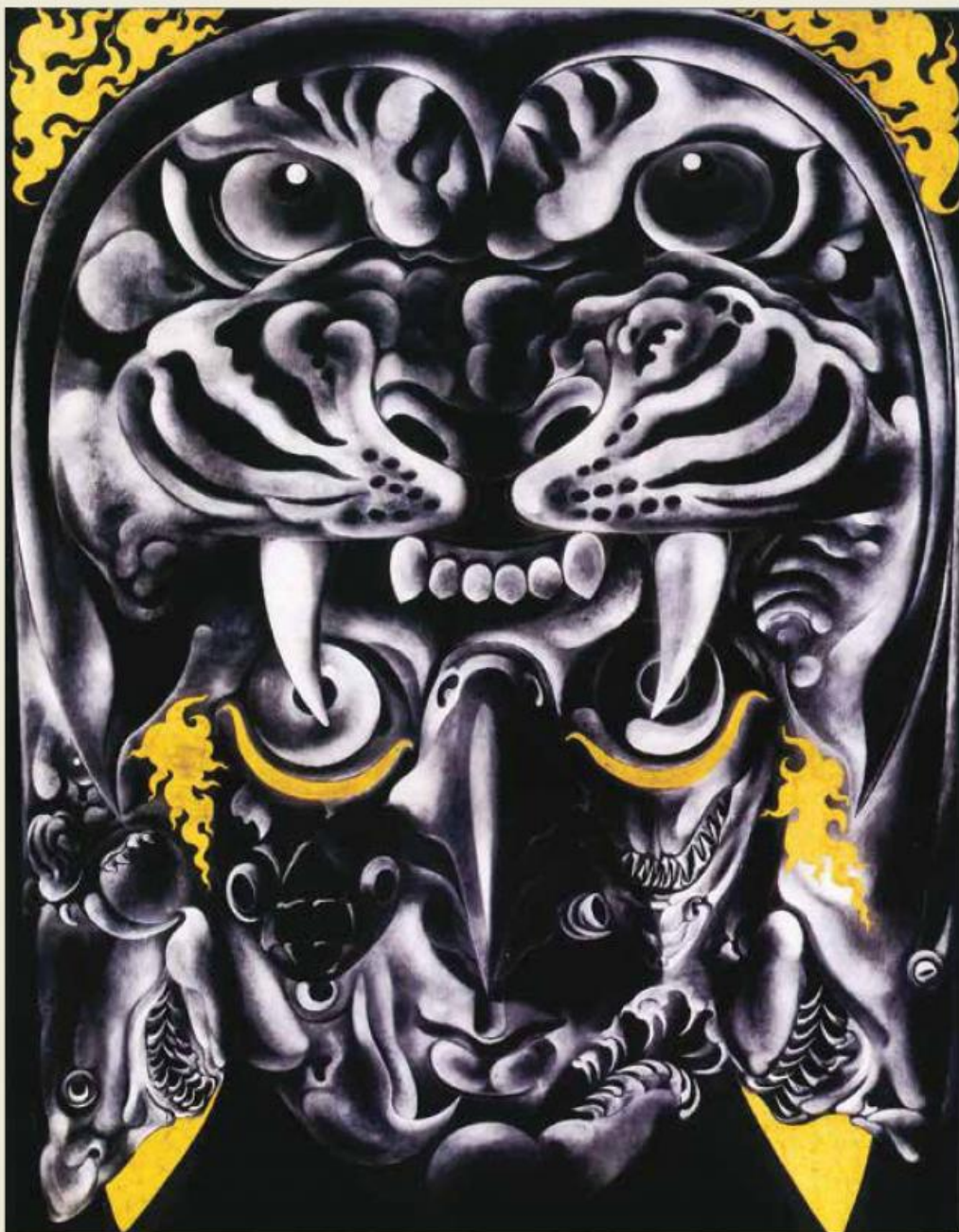
เกมคอมพิวเตอร์ต่อสู้ผจญภัยเรื่อง “รามเกียรติ์”
 ตอน ปราบไมยราพ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้
 และเผยแพร่วรรณคดี “รามเกียรติ์”
 ของไทยให้เป็นที่รู้จักแพร่หลาย

เส้นสายลายศิลป์ สู่ผลงานร่วมสมัยอันทรงคุณค่า

ปัจจุบันงานทัศนศิลป์ของไทยสร้างรายได้ปีละกว่า ๒,๕๐๐ ล้านบาท

จิตรกรรมไทยร่วมสมัยของ
ถวัลย์ ดัชนี ศิลปินแห่งชาติ

ผลงานศิลปะร่วมสมัยของไทย ได้รับคัดเลือกให้ไปแสดงในเวทีศิลปะระดับโลก สร้างชื่อเสียงให้กับประเทศ เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

ลวดลายไทยถือเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ มีการสืบทอดกันมาหลายร้อยปีตั้งแต่อดีตสู่ปัจจุบัน ส่วนใหญ่เกิดจากความเลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธศาสนา เป็นเหตุสำคัญให้ช่างหรือศิลปินประดิษฐ์ลายไทยขึ้น เพื่อใช้ประดับตกแต่งศาสนสถาน เช่น โบสถ์ วิหาร ศาลาการเปรียญ รวมทั้งเครื่องใช้ในพระพุทธศาสนา เช่น พระธรรม ทับพระธรรม ฉากลับแล เป็นต้น โดยได้แนวคิดมาจากธรรมชาติ สิ่งรอบตัวผสมผสานกับความคิดสร้างสรรค์ เช่น ดอกบัว พวงมาลัย ควันธูป และเปลวเทียน เป็นต้น นำมาสร้างสรรค์ให้เกิดเป็นลวดลายต่าง ๆ เช่น ลายกนก ลายเปลวเพลิง ลายใบเทศ ลายพันธุ์พฤกษา ลายสัตว์หิมพานต์ เป็นต้น โดยเทคนิคต่างๆ ทั้งการปั้น การแกะสลัก การรดน้ำปิดทอง มีความอ่อนช้อย งดงาม และอลังการ ลวดลายไทยนับว่าเป็นส่วนสำคัญของงานศิลปกรรมแบบที่เรียกว่า “ศิลปะแบบไทยประเพณี”

ในปัจจุบันศิลปินไทยร่วมสมัยหลายคนได้นำเอกลักษณ์ลวดลายไทย มาประยุกต์สร้างสรรค์เป็นงานศิลปะร่วมสมัยนำไปสู่การค้นหาแนวทางการสร้างสรรค์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตน จนสร้างชื่อเสียงให้ศิลปินมากมายและสามารถนำผลงานไปจัดแสดงในเวทีศิลปะระดับนานาชาติได้ เช่น Venice Biennale, Thailand Biennale และ Bangkok Biennale ถือเป็นการยกระดับคุณค่าและมูลค่าของผลงานศิลปะร่วมสมัยไทยให้สูงขึ้นหลายเท่าตัว และยังเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับประเทศในเรื่องของการนำทุนทางวัฒนธรรมมาสร้างสรรค์ตามแนวโน้มของกระแสโลก

ตู้พระธรรมลายรดน้ำ
สมัยรัตนโกสินทร์

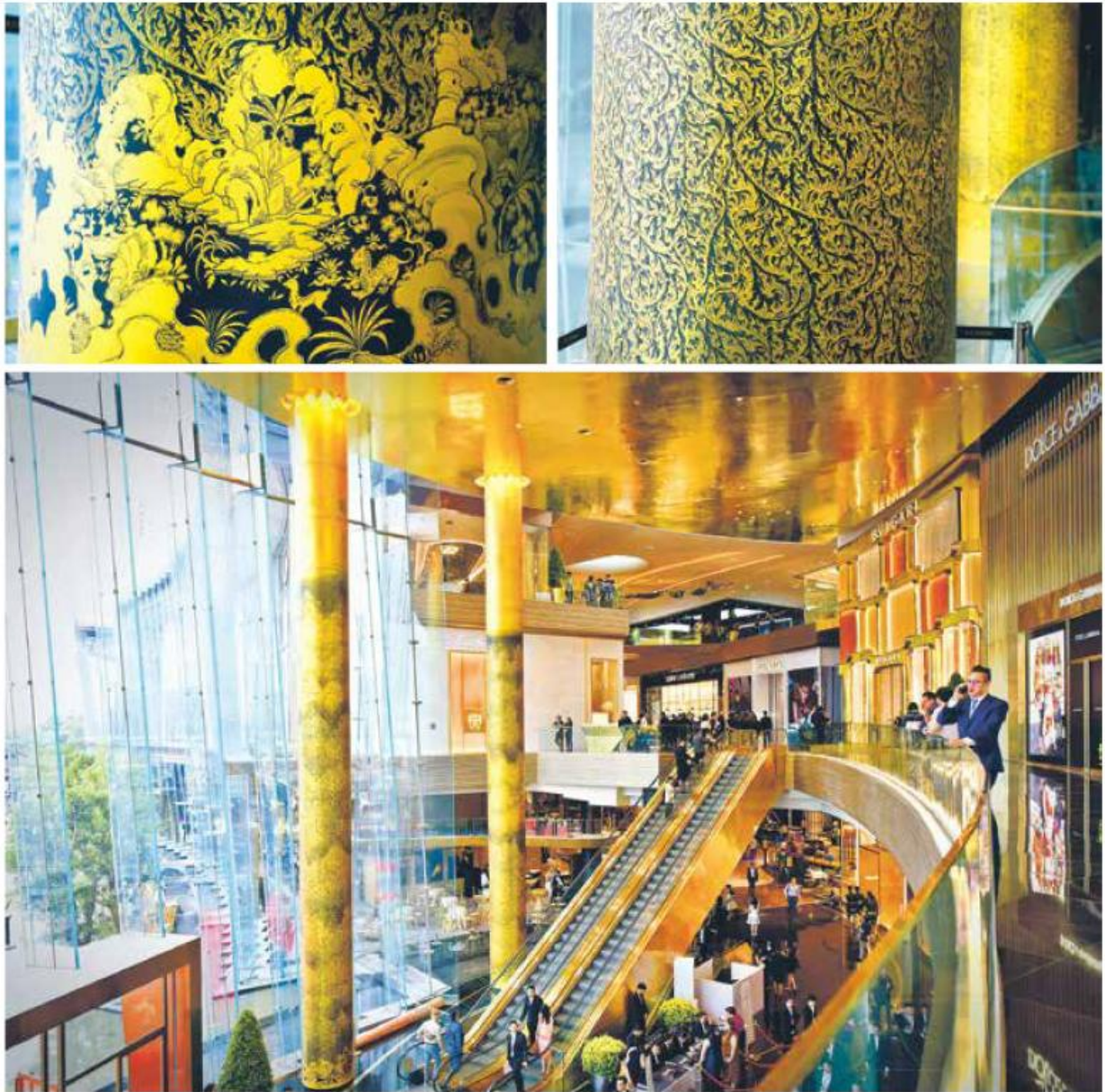
จิตรกรรมไทยร่วมสมัยโดย ศาสตรเมธี ดร.เฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์ ศิลปินแห่งชาติ

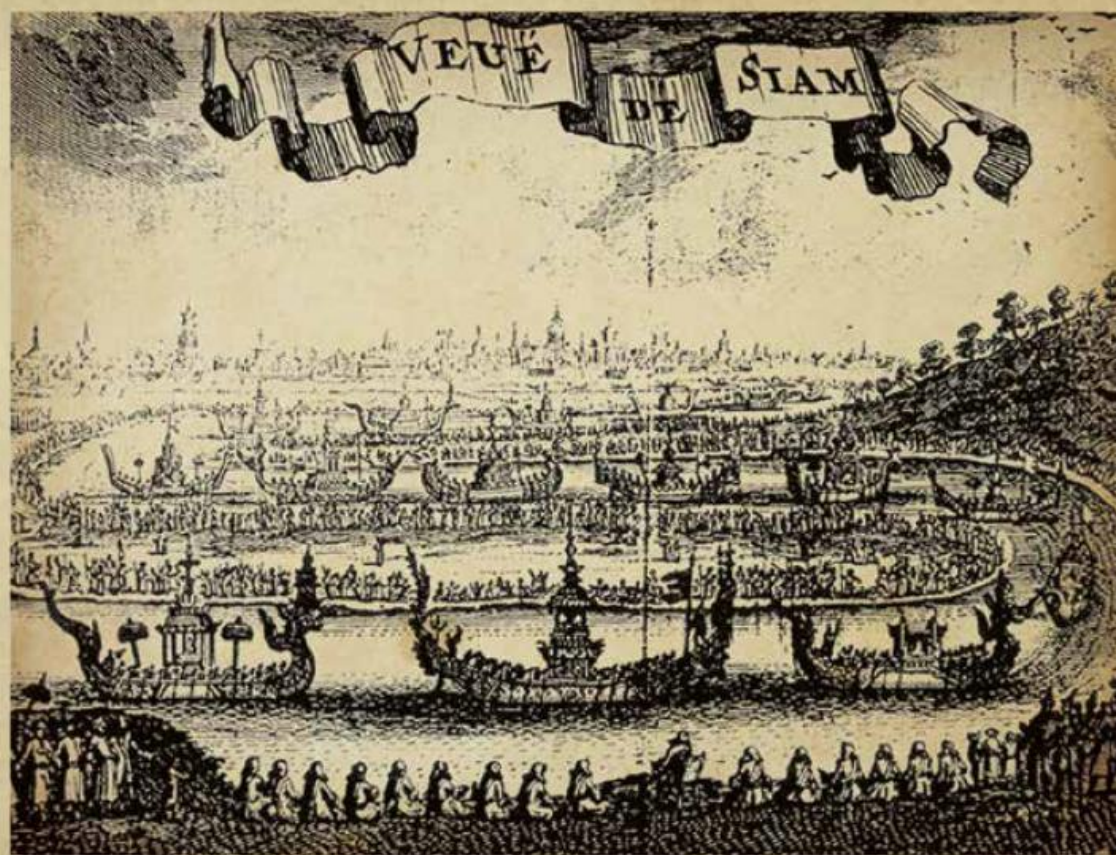
จิตรกรรมไทยร่วมสมัยโดย ปัญญา วิจินธนสาร ศิลปินแห่งชาติ

จิตรกรรมไทยร่วมสมัย โดย ศาสตราจารย์ปรีชา เกาทอง ศิลปินแห่งชาติ

ผลงานการออกแบบของศาสตราจารย์ปรีชา เถาทอง ศิลปินแห่งชาติ
ที่นำลายรดน้ำมาประยุกต์ใช้ในงานออกแบบตกแต่งภายใน ที่ไอคอนสยาม (ICONSIAM)

ขบวนพยุหยาตราทางชลมารค
ขบวนเรือพระราชพิธีที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในโลก

เรือพระที่นั่งสุพรรณหงส์ได้รับรางวัล เรือโลกมรดกทางทะเล (World Ship Prize) จากองค์การเรือโลก (World Ship Trust)

ขบวนพยุหยาตราทางชลมารค เป็นขบวนเรือที่จัดขึ้นสำหรับพระมหากษัตริย์ เสด็จพระราชดำเนินไปในการส่วนพระองค์และการพระราชพิธีต่างๆ โดยมีรูปแบบมาจากการจัดขบวนทัพเรือ เมื่อว่างจากการศึกสงคราม จึงมีการฝึกซ้อมเพื่อเตรียมความพร้อม ต่อมาได้จัดริ้วขบวนเพื่อประกอบพระราชพิธีสำคัญต่างๆ เช่น พระราชพิธีบำเพ็ญพระราชกุศล ถวายผ้าพระกฐิน พระราชพิธีบรมราชาภิเษก การเสด็จไปมัสการรอยพระพุทธรูปที่สระบุรี การอัญเชิญพระพุทธรูปสำคัญจากหัวเมือง การอัญเชิญ พระราชสาส์น รวมทั้งการเสด็จประพาส ในสถานที่ต่างๆ การจัดริ้วขบวนมีความยิ่งใหญ่อลังการ เห็นได้จากสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ใช้เรือร่วมในขบวนนับร้อยลำ เต็มท้องน้ำ มีความสง่างามยิ่ง พระมหากษัตริย์ในรัชกาลต่างๆ ทรงสร้างเรือพระที่นั่ง และเรือพระราชพิธีสืบเนื่องมาตั้งแต่สมัยอยุธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์ เรือแต่ละลำจึงมีความวิจิตรงดงามด้วยศิลปะฝีมือช่าง สะท้อนภูมิปัญญาไทย

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงสนพระราชหฤทัยในการฟื้นฟู และสืบสานราชประเพณีที่มีมาแต่โบราณ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ฟื้นฟูการเสด็จพระราชดำเนินถวายผ้าพระกฐิน และในโอกาสสำคัญอื่นๆ ทั้งที่เป็นงานพระราชพิธี และ รัฐพิธีหลายครั้ง ผลจากการฟื้นฟูโบราณราชประเพณีนี้ ได้รักษาสืบต่อกันล้าค่าของชาติหลายประการ ทั้งด้านศิลปกรรม ประณีตศิลป์ ดนตรีไทย ศิลปโบราณวัตถุ ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจแก่คนไทย แสดงถึง ความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านวัฒนธรรมประเพณีของชาติอันเป็นหนึ่งเดียวในโลก มีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก ไม่น้อยที่ตั้งใจมาประเทศไทยเพื่อมาชมขบวนพยุหยาตราทางชลมารค

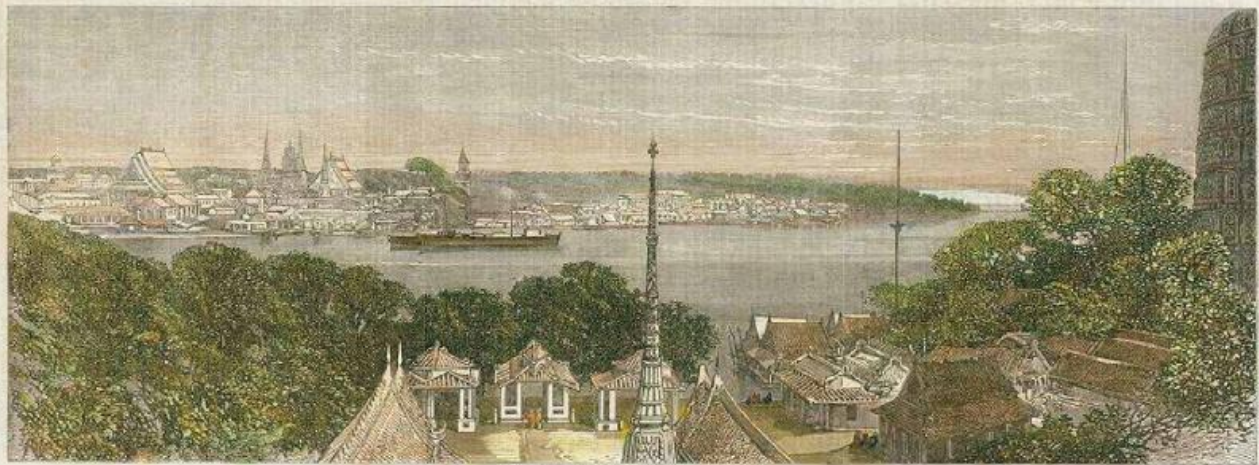
วันที่ ๔ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๓๕ เรือพระที่นั่งสุพรรณหงส์ได้รับรางวัลเรือโลกมรดกทาง ทะเล (World Ship Prize) โดยองค์การเรือโลก (World Ship Trust) ได้ทูลเกล้าฯ ถวายเหรียญรางวัล ดังกล่าวแด่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

เหรียญรางวัล
World Ship Prize

THE KING OF SIAM'S STATE BARGE

THE CITY OF BANGKOK, SIAM.—SEE NEXT PAGE.

ภาพพิมพ์ขบวนพยุหยาตราทางชลมารค จากหนังสือพิมพ์ London News สหราชอาณาจักร
ฉบับเดือนตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๑๐ ในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว

เรือพระที่นั่งสุพรรณหงส์มีมาตั้งแต่สมัยอยุธยา ลำปัจจุบันสร้างในปลายสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
แทนลำเดิมที่สร้างขึ้นตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๑ แล้วเสร็จในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
ประกอบพิธีลงน้ำวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๕๔ มีการบูรณะซ่อมแซมอยู่เสมอ
ปัจจุบันจัดแสดง ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เรือพระราชพิธี

จากศิลปินรื้อส่วยกระทงเผาเทียนเล่นไฟ หนึ่งในเทศกาลที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในโลก

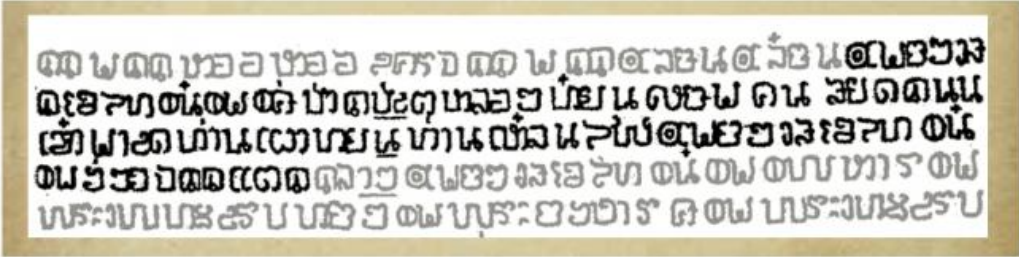
จังหวัดสุโขทัยมีรายได้จากการท่องเที่ยวปีละกว่า ๓,๕๐๐ ล้านบาท

ลอยกระทง จังหวัดสุโขทัย

นักท่องเที่ยวทุกมุมโลกหลั่งไหลมาเที่ยวชม
ประเพณีลอยกระทง เมาเทียนเล่นไฟ จังหวัดสุโขทัย
สร้างรายได้ให้แก่จังหวัดเพิ่มขึ้นทุกปี

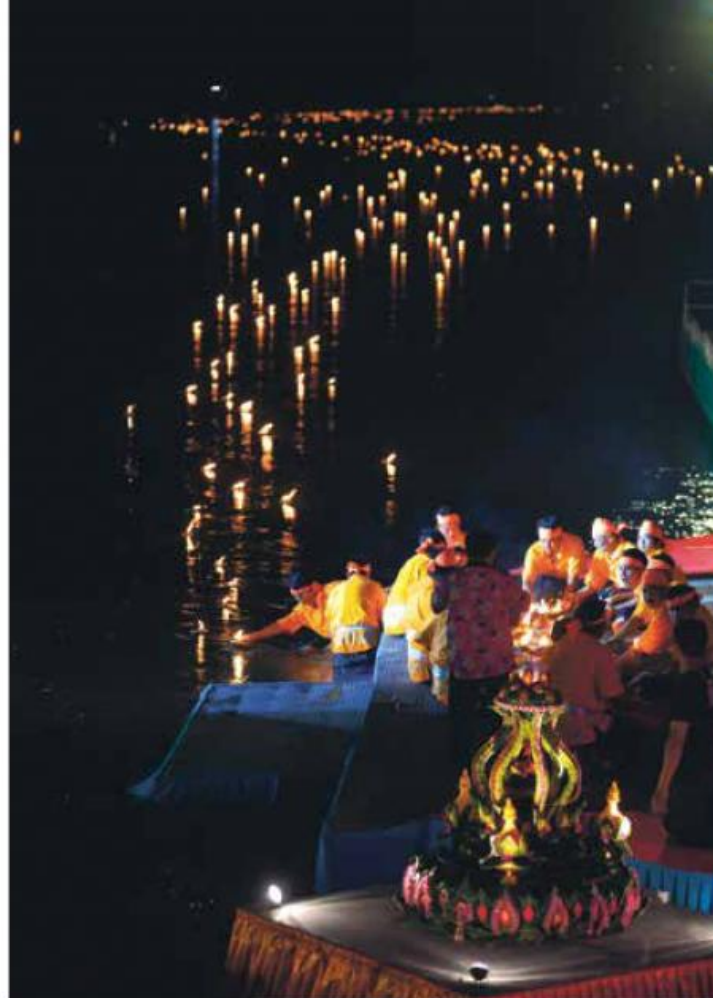
ประเพณีลอยกระทง ปรากฏหลักฐานในศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง หลักที่ ๑ ระบุว่า

“...เมืองสุโขทัยนี้มีสี่ปากประตูหลวงให้รย้อมคนเสียดกันเข้ามาดูท่านเผาเทียน ท่านเล่นไฟ เมืองสุโขทัยนี้มีดังจักแตก...” และเป็นประเพณีสืบเนื่องต่อมา

พุทธศักราช ๒๕๒๐ กรมศิลปากรได้ดำเนินโครงการบูรณะอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย รวมถึงการฟื้นฟูประเพณีลอยกระทง เผาเทียนเล่นไฟ สืบมาจนถึงปัจจุบัน มีการแสดงแสง สี เสียงโดยใช้เทคนิคอันยิ่งใหญ่ตระการตา บอกเล่าเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ ทำให้ชื่อเสียงเป็นที่รู้จักไปทั่วโลก

งานลอยกระทงชาวไทยใหญ่ ที่วัดจองคำ จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ลอยกระทงสาย
ไหลประทีป
จังหวัดตาก

ในจังหวัดต่างๆ ได้จัดงานประเพณีลอยกระทงอันเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นเช่น ประเพณียี่เป็ง ลอยกระทง และลอยโคม ที่จังหวัดเชียงใหม่ ลอยกระทงสายไหลประทีป ที่จังหวัดตาก ลอยกระทงสวรรค์ ที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นต้น

ชาวไทยและชาวต่างประเทศให้ความสนใจท่องเที่ยวงานประเพณีลอยกระทงปีละจำนวนมาก โดยเฉพาะประเพณีลอยกระทง เผาเทียนเล่นไฟ จังหวัดสุโขทัย สร้างรายได้ให้แก่จังหวัดเพิ่มขึ้น ทุกปี ปัจจุบันรายได้หลักของจังหวัดสุโขทัยมาจากภาคการท่องเที่ยว จากสถิติ พุทธศักราช ๒๕๖๑ มีจำนวนนักท่องเที่ยวประมาณ ๑ ล้านคน สร้างรายได้ประมาณ ๓,๕๐๐ ล้านบาท

ลอยกระทงสวรรค์ จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ประเพณียี่เป็ง ลอยกระทง และลอยโคม
จังหวัดเชียงใหม่

สงกรานต์ไทย เทศกาลประเพณี ที่ต้องไม่พลาดของชาวโลก

มีเงินสะพัดในช่วงเทศกาลสงกรานต์กว่า ๓๕,๐๐๐ ล้านบาท

ประชาชนหลังไหลสร้างน้ำหลวงพ่พระใส วัดโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย เนื่องในเทศกาลสงกรานต์

วันสงกรานต์ วันขึ้นปีใหม่ตามประเพณีไทยแต่โบราณ มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักในระดับโลก สะท้อนวิถีชีวิตอันดีงาม ในด้านศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม ความกตัญญูทวาทิต ความสมัคปรมาสามัคคี เช่น การทำบุญตักบาตร สร้างน้ำพระ บังสุกุลให้บรรพบุรุษ การก่อพระเจดีย์ทราย รดน้ำขอพร การเล่นสาดน้ำ ใช้สายนํ้าเป็นสื่อแสดงความรักไมตรีและปรารภนาดีต่อกัน โดยวันที่ ๑๓ เมษายน วันมหาสงกรานต์ เป็นวันผู้สูงอายุแห่งชาติ วันที่ ๑๔ เมษายน เป็นวันครอบครัว วันที่ ๑๕ เมษายน เป็นวันเถลิงศกขึ้นปีใหม่

เทศกาลสงกรานต์ ที่ถนนสีลม กรุงเทพฯ เป็นที่ชื่นชอบของชาวไทยและชาวต่างชาติ

US NEWS จัดอันดับ
ประเทศไทยเป็นประเทศ
ที่มีวัฒนธรรมโดดเด่น
อันดับ ๘ ของโลก และมี
อิทธิพลทางวัฒนธรรม
เป็นอันดับที่ ๒๑ ของโลก

นิตยสาร Travel Bullentin
มอบรางวัล Star Awards
2018 ด้านแหล่งท่องเที่ยว
ทางวัฒนธรรมและ
ประวัติศาสตร์ที่ดีที่สุด

งานเทศกาลสงกรานต์จัดขึ้นในทุกภาค ทุกท้องที่ ที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก ได้แก่ สงกรานต์ถนนข้าวสาร ถนนสีลม และสยามสแควร์ กรุงเทพมหานคร สงกรานต์ จังหวัดเชียงใหม่ สงกรานต์พระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ สงกรานต์ถนนข้าวเหนียว จังหวัดขอนแก่น ก่อพระเจดีย์ทรายวันไหล จังหวัดชลบุรี และต่อยอดสร้างสรรค์ในกลุ่มประเทศอาเซียน ได้แก่ สงกรานต์ อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย และจังหวัดชายแดนที่ติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน

ปัจจุบัน สงกรานต์ถือเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่งของไทยที่ทำให้ชาวต่างชาติหลงใหลมาเที่ยวเมืองไทย สร้างรายได้เป็นจำนวนมาก ในพุทธศักราช ๒๕๖๑ มีเงินหมุนเวียนในช่วงเทศกาลสงกรานต์รวมกว่า ๓๕,๑๑๕ ล้านบาท แบ่งเป็นรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติ ๒๔,๖๕๒ ล้านบาท และคนไทยที่เที่ยวในประเทศ ๑๐,๔๖๓ ล้านบาท มีนักท่องเที่ยว ชาวต่างชาติหลงใหลมาเที่ยวเมืองไทยจำนวนรวมกว่า ๓.๑๐ ล้านคน

สงกรานต์
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สงกรานต์มอญ
อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

ประเพณีบุญหลวงและการละเล่น
ผีตาโขน สุ่มหกรรมหน้ากากนานาชาติ
สร้างรายได้สู่ท้องถิ่นกว่า ๑,๐๐๐ ล้านบาท

แต่ละปีมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติร่วมงานเป็นจำนวนมาก ถือเป็นการต่อยอดประเพณีท้องถิ่นไปสู่ระดับสากล

งานประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน ที่อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย เป็นประเพณีที่สืบทอดกันมาอย่างยาวนาน ถือเป็นงานบุญใหญ่ประจำปีโดยรวมเอา “งานบุญผะเหวด” และ “งานบุญบังไฟ” เข้าไว้เป็นงานบุญเดียวกัน โดยมีเอกลักษณ์ คือ การละเล่น “ผีตาโขน” ซึ่งเชื่อมโยงกับมหาเวสสันดรชาดก ตอน พระเวสสันดรและพระนางมัทรีเสด็จออกจากป่ากลับสู่พระนคร บรรดาสัตว์และภูตผีต่างพากันส่งเสด็จด้วยความอาลัยอาวรณ์

รัฐบาลมีนโยบายขับเคลื่อนงานด้านวัฒนธรรมเพื่อสืบทอดและสร้างความตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยนำทุนทางวัฒนธรรมมาส่งเสริม ต่อยอด สร้างสรรค์ และเพิ่มมูลค่า ตลอดจนส่งเสริมความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมและเชื่อมโยงกับนานาชาติด้านการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม จึงได้ผลักดันประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน ไปสู่ระดับประเทศและระดับนานาชาติ ยกย่องเป็นมหรหรรณพหน้ากนกนานาชาติ โดยประเทศเพื่อนบ้านส่งหน้ากนกหลากหลายเข้าร่วมงาน ทำให้งานประเพณีดังกล่าวมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักในระดับสากล

ประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน มหกรรมหน้ากนกนานาชาติ ถือเป็นงานที่ยิ่งใหญ่และสำคัญของจังหวัดเลย แต่ละปีมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติร่วมงานเป็นจำนวนมาก ในพุทธศักราช ๒๕๖๑ สร้างรายได้กว่า ๑๐๐ ล้านบาท

สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

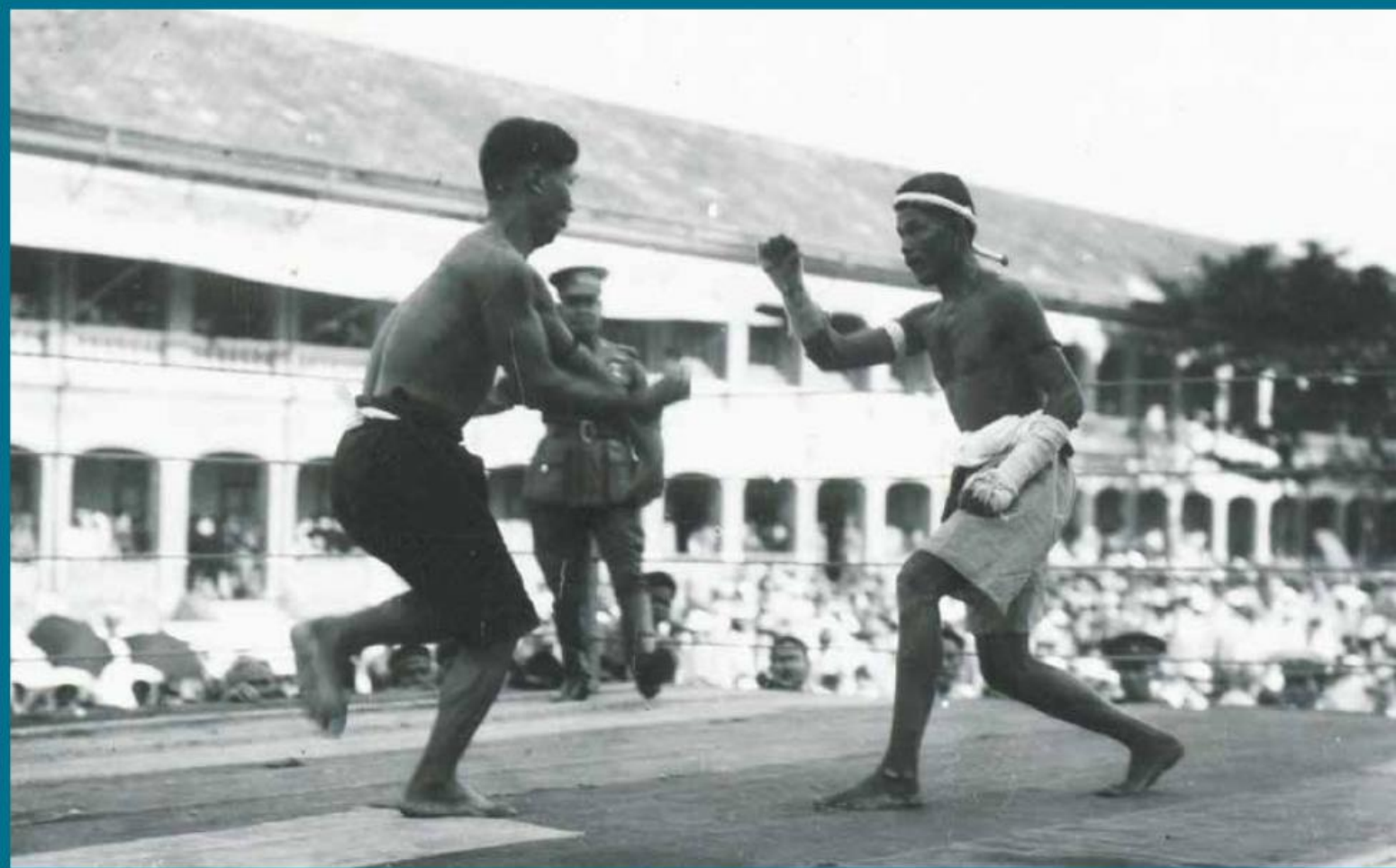
สาธารณรัฐประชาธิปไตย
ประชาชนลาว

สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

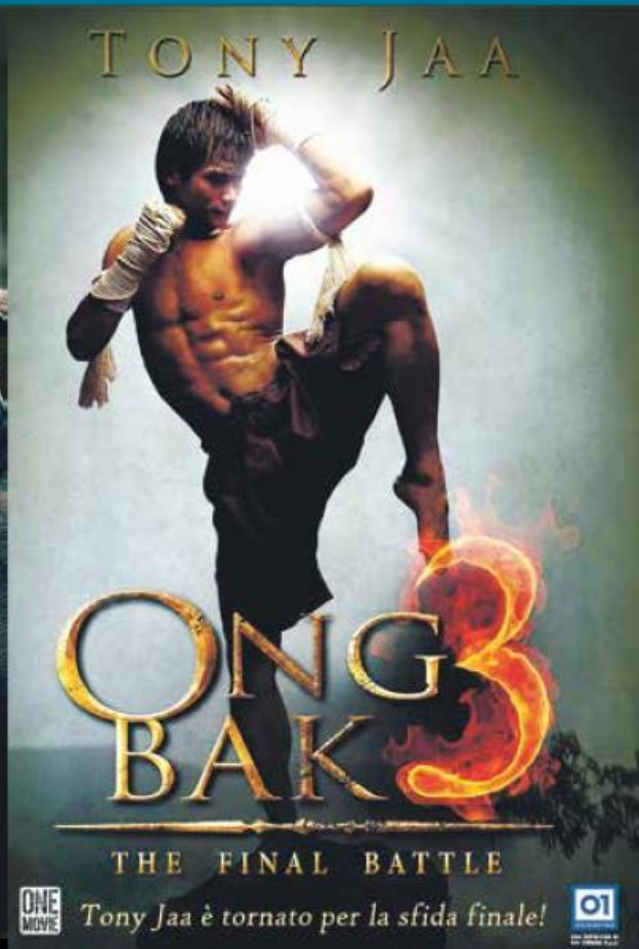

สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

มวยไทย ศิลปะการต่อสู้สู่สากล สุดยอดกีฬาของคนทั้งโลก

สร้างรายได้กว่าปีละ ๑๐๐,๐๐๐ ล้านบาท
ปัจจุบันมีค่ายมวยไทยทั่วโลกกว่า ๓,๕๐๐ แห่ง

มวยไทย เป็นศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัว ซึ่งเป็นมรดกภูมิปัญญาไทยที่สืบทอดมายาวนานในทุก
ระดับชนชั้น ตั้งแต่พระมหากษัตริย์จนถึงสามัญชน โดยใช้มวยในร่างกาย ๙ ส่วน เป็นอาวุธสำคัญ เรียกว่า
นวอาวุธ ประกอบด้วย มือ ๒ ข้าง เท้า ๒ ข้าง เข่า ๒ ข้าง ศอก ๒ ข้าง และศีรษะ ในยามบ้านเมือง
สงบสุขจะมีการฝึกซ้อมมวยไทย เพื่อเพิ่มพูนทักษะและความชำนาญ ในยามศึกสงครามจะเป็นการ
ต่อสู้ เพื่อเอาชนะข้าศึกศัตรู เมื่อเข้าประชิดตัว กระบวนท่าแม่ไม้มวยไทย ๑๕ ท่า ได้แก่ จระเข้พาดหาง
หังวงไอยรา ปีกาแหวกกรัง หักคอเฮอร์วณ สลับฟันปลา เป็นต้น และการไหว้ครู ซึ่งเป็นการรำยรำ
ก่อนชกมวย สะท้อนความกตัญญูทวดเวท และเพื่อความเป็นสิริมงคล ถือเป็น
เอกลักษณ์เฉพาะของมวยไทย

จากเรื่องราวในประวัติศาสตร์ มวยไทยเป็นที่รู้จักในสมัยอยุธยา ซึ่งขุน
หลวงสรศักดิ์ พระยศในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ซึ่งต่อมาคือ พระเจ้าเสือ
หรือสมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ ๘ โปรดการชกมวย และทรงมีฝีมือเป็นที่
ล่ำลือ จนถึงนายขนมต้ม ซึ่งถูกกวาดต้อนไปเป็นเชลยที่กรุงอังวะ เมื่อครั้งเสีย
กรุงศรีอยุธยา พุทธศักราช ๒๓๑๐ สามารถชกชนะนักมวยพม่า ๑๐ คนรวด
สมัยสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช เมื่อครั้งกอบกู้บ้านเมือง ทรงมีทหารคู่ใจ
ซึ่งมีฝีมือในการชกมวย คือ นายทองดี หรือ จ้อย ซึ่งต่อมา คือ พระยาพิชัยดาบหัก
มวยไทยได้รับการสืบทอดต่อมาจนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ ในสมัยรัชกาลที่ ๕
โปรดให้มีการชกมวยหน้าพระที่นั่ง ต่อมาจึงมีสนามแข่งขันชกมวยเกิดขึ้น คือ
สนามมวยราชดำเนิน และสนามมวยลุมพินี

การชกมวยหน้าพระที่นั่ง ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

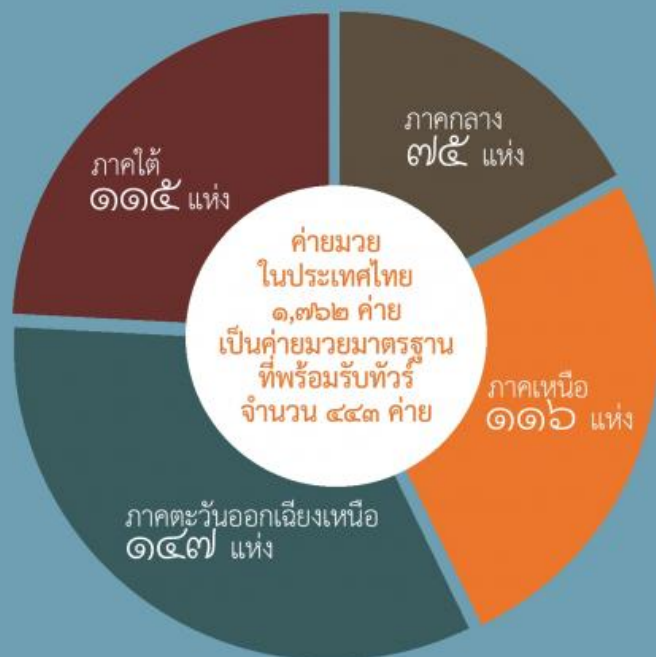
หนังสือสมุดไทยดำ เรื่อง ตำราชกมวย ว่าด้วยภาพชกมวยแต่ลูกไม้ ๑ ถึงลูกไม้ ๑๒
ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว

กระทรวงวัฒนธรรมได้ประกาศขึ้นทะเบียนมวยไทยเป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ เมื่อพุทธศักราช ๒๕๕๓ รัฐบาลได้กำหนดให้วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ของทุกปีเป็นวันมวยไทย พุทธศักราช ๒๕๕๗ องค์การสหประชาชาติให้การยอมรับว่ามวยไทยเป็นกีฬาแห่งประชาคมโลก

ปัจจุบันมวยไทย มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักทั่วโลก โดยประยุกต์ศาสตร์และศิลป์ให้เป็นมวยไทยแนวใหม่ที่เหมาะกับยุคสมัย ทั้งในมิติของศิลปะการป้องกันตัว กีฬาอาชีพ กีฬาเพื่อสุขภาพ (fitness) บันเทิง กล่าวคือ มีค่ายมวยต่าง ๆ เกิดขึ้นจำนวนมากในประเทศไทย และต่างประเทศ การแข่งขันชกมวย Thai Fight จากกีฬาประจำชาติสู่ระดับสากล ตั้งแต่พุทธศักราช ๒๕๕๓ การโชว์มวยไทย Muay Thai Live : The Legend Live ในรูปแบบเทคนิคผสมมัลติมีเดีย ทั้งแสง สี เสียง บอกเล่าเรื่องราวในประวัติศาสตร์ของมวยไทยนับจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ที่โรงละครเดอะ สเตจ แอท เอเชียทีก (The Stage @Asiatique) การสร้างภาพยนตร์เรื่อง องค์บาก ซึ่งสะท้อนภาพลักษณ์มวยไทยให้โดดเด่นและเป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น

ธุรกิจมวยไทย
ได้รับการต่อยอดและ
เติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว
มีการเปิดค่ายมวย
อยู่ทั่วทุกมุมโลก

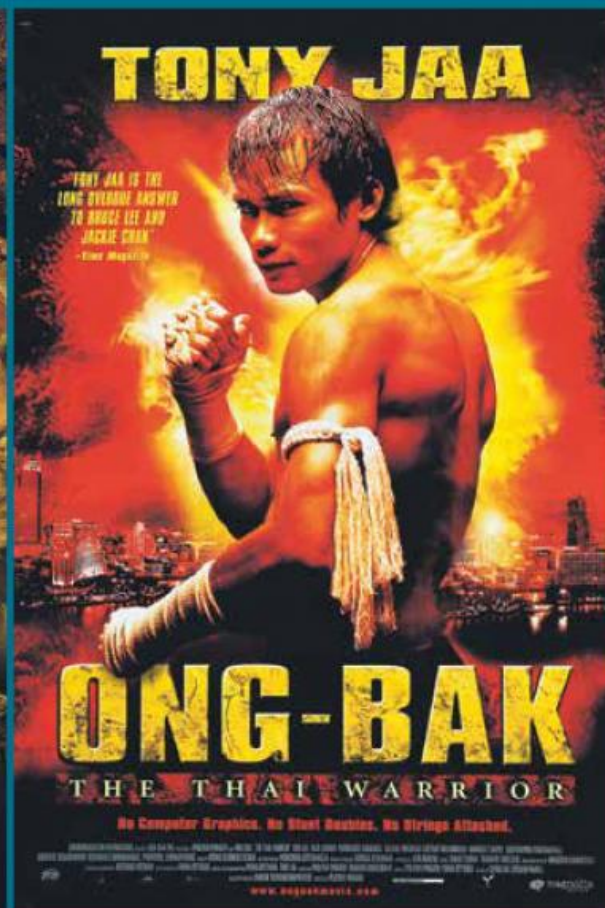
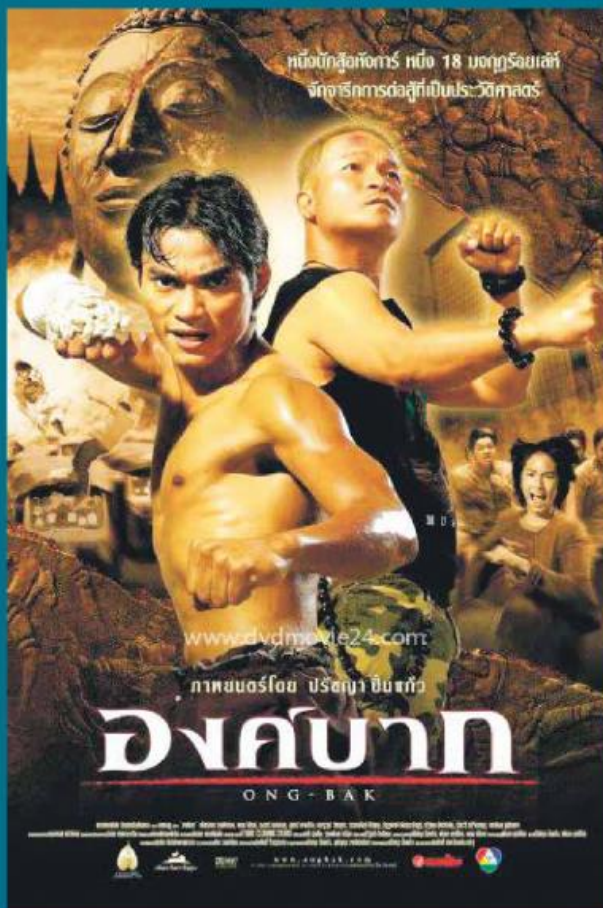

● ภาคกลาง ● ภาคเหนือ ● ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ● ภาคใต้

จากการสำรวจของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พบว่าในประเทศไทย มีค่ายมวยที่มีการเปิดสอนจำนวนทั้งสิ้น ๑,๗๖๒ ค่าย เป็นค่ายมวยมาตรฐานที่พร้อมรับทัวร์จำนวน ๔๔๓ ค่าย กระจายตัวอยู่ในภาคกลาง ๗๕ ค่าย ภาคเหนือ ๑๑๖ ค่าย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๑๔๗ ค่าย และภาคใต้ ๑๑๕ ค่าย สำหรับค่ายมวยไทยในต่างประเทศนั้น มีการสำรวจจากสถานกงสุลใหญ่ และสถานเอกอัครราชทูตไทยจากกระทรวงการต่างประเทศพบว่า มีค่ายมวยไทยจำนวน ๓,๘๖๙ แห่ง กระจายอยู่ใน ๓๖ ประเทศ โดย ๕ ประเทศที่มีสถานที่สอนมวยไทยมากที่สุดคือ บราซิล ๑,๖๓๑ แห่ง อิหร่าน ๖๕๐ แห่ง อินเดีย ๒๕๖ แห่ง โมร็อกโก ๒๒๐ แห่ง และสหรัฐอเมริกา (เฉพาะรัฐแคลิฟอร์เนีย เนวาดา และอิลลินอยส์ ๑๙๐ แห่ง) โดยกีฬามวยไทยสามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจถึง ๑๐๐,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี

การแสดงมวยไทยประกอบดนตรี ชุด Muay Thai Live : The Legend Live
ณ โรงละครเดอะ สเตจ แอท เอเชียทีค

ภาพยนตร์ไทยเรื่อง องค์บาก ประสบความสำเร็จสร้างรายได้ไปทั่วโลก
มากกว่า ๗๐๐ ล้านบาท

การแข่งขันชกมวยไทยโลก Thai Fight

มวยคาดเชือก

พิธีไหว้ครูมวยไทย
เนื่องในวันมวยไทย
วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๘

ค่ายมวยหัวสิงห์ (Lions Head Gym)

Bangkok Fight Lab

มวยไทยก็พ่ายอดนิยม
เป็นทั้งศิลปะป้องกันตัว
กีฬาเพื่อการแข่งขัน
และกีฬาเพื่อสุขภาพ
ปัจจุบันมีการเปิดสอนศิลปะ
มวยไทยอย่างกว้างขวาง
ทั้งในและต่างประเทศ

อาหารไทย เอกลักษณ์แห่งรสชาติ
อาหารยอดนิยมของโลก
สร้างรายได้ปีละกว่า ๕๐๐,๐๐๐ ล้านบาท
ปัจจุบันมีร้านอาหารไทยทั่วโลกกว่า ๑๗,๐๐๐ ร้าน

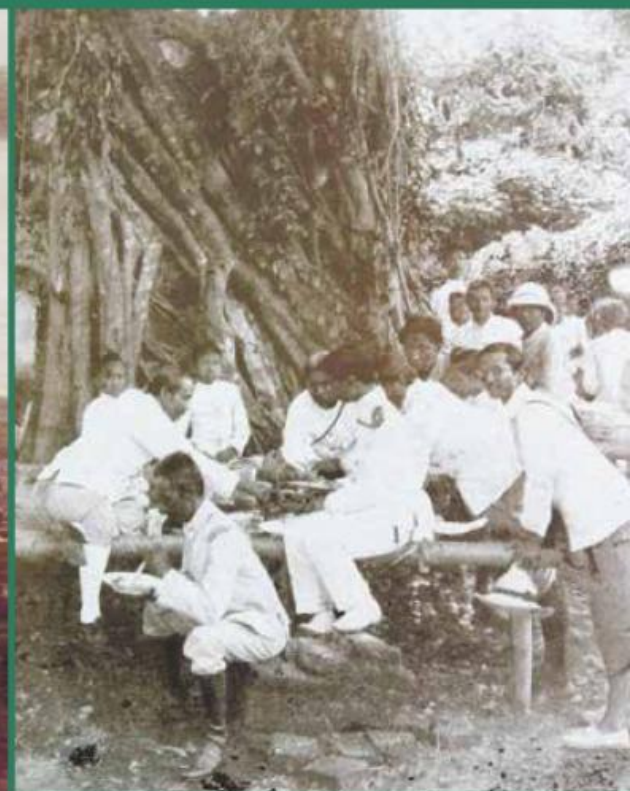
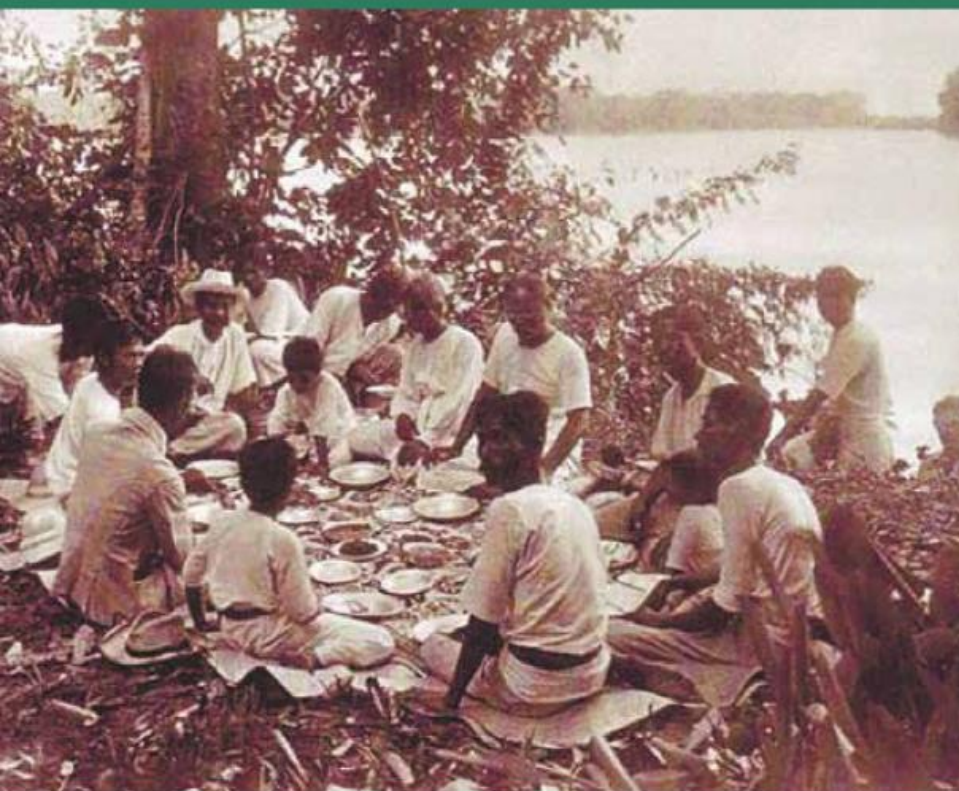
จากการจัดอันดับ ๑๐ อาหารที่อร่อยที่สุดในโลก ของ CNN พ.ศ. ๒๕๖๑ แกงมัสมั่น เป็นอาหารอร่อยที่สุด ลำดับที่ ๑ ต้มยำกุ้งเป็นอาหารอร่อยลำดับที่ ๘

ประเทศไทยมีความอุดมสมบูรณ์เป็นแหล่งอาหารสำคัญเปรียบเสมือน “อู่ข้าวอู่น้ำ” มาแต่โบราณ คนไทยบริโภคข้าวเป็นอาหารหลัก โดยมี “ก๋วยจั้ว” หรือของรับประทานร่วมกับข้าวที่ปรุงจากเนื้อสัตว์โดยเฉพาะปลาเป็นส่วนใหญ่ เรียกว่า “ของควว” และมีผลไม้หรือขนมเป็น “ของหวาน” การประกอบอาหารไทยในยุคแรกๆ ใช้วิธีการต้ม ปิ้ง อย่างเป็นหลัก มีผักเป็นเครื่องเคียงหรือเครื่องจิ้ม ต่อมาเมื่อมีการติดต่อกับต่างประเทศ จึงรับอิทธิพลจากอาหารต่างชาติมาปรับใช้ในการทำอาหารไทย เช่น การทอด และผัดจากจีน การใช้เครื่องเทศในการปรุงรสจากอาหรับและอินเดีย และการใช้ไข่ นม เนย มาปรุงอาหารจากชาติตะวันตก เป็นผลให้อาหารไทยมีความหลากหลาย และรสชาติกลมกล่อมยิ่งขึ้น กระทั่งบาทหลวงชาวฝรั่งเศสที่เดินทางเข้ามากรุงศรีอยุธยาในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชบันทึกว่าอาหารจำพวกแกงต่างๆ ของไทยนั้น “มีรสแสนโอชะ”

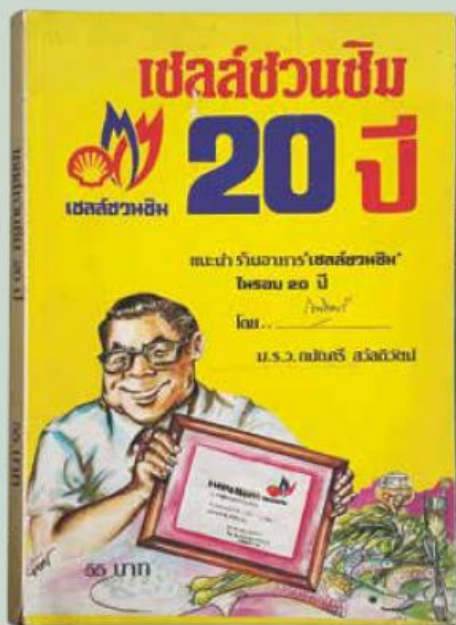

อาหารไทยนอกจากจะมีรสชาติทั้งเปรี้ยว หวาน เผ็ด แต่ลงตัว มีกลิ่นหอมละมุนของสมุนไพร และเครื่องเทศที่มีคุณค่าทางโภชนาการ และสรรพคุณทางยาแล้ว รูปลักษณ์ของอาหารยังมีความประณีต สวยงามเป็นเอกลักษณ์ด้านศิลปะและวัฒนธรรมไทย รวมทั้งเป็นคุณสมบัติของแม่ศรีเรือน ซึ่งต้องมี “เสน่ห์ปลายจวัก” หรือเสน่ห์ที่เกิดจากฝีมือในการปรุงอาหาร ดังพระราชนิพนธ์กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน ของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ ๒ ทรงชมฝีพระหัตถ์ในกระบวนเครื่องเสวย ของสมเด็จพระศรีสุริเยนทราบรมราชินีว่า ไม่มีผู้ใดจะมีฝีมือเทียบเคียงได้ ต่อมาในสมัยรัชกาล ที่ ๕ พระวิมาดาเธอฯ กรมพระสุทธาสินีนาฏ ปิยมหาราชปดิวรัดา พระอัครชายาในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเชี่ยวชาญในการครัว และทรงปรับปรุงพลิกแพลงสูตรอาหารไทยเป็น ที่นิยมแพร่หลาย อาหารตำรับชาววังจึงเป็นที่ขึ้นชื่อสืบมาถึงปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสวยพระกระยาหาร
ร่วมกับข้าราชการพระหว่างเสด็จประพาสต้น

“เชลล์ชวนชิม” ตราสัญลักษณ์การันตีรสชาติ
อาหารตราแรกของประเทศไทยพัฒนามาโดยลำดับ
โดยหม่อมราชวงศ์ถนัดศรี สวัสดิวัตน์ เป็นผู้ริเริ่มขึ้น
เมื่อพุทธศักราช ๒๕๐๔

Thai SELECT ตราสัญลักษณ์ที่กระทรวงพาณิชย์
มอบให้กับร้านอาหารไทยคุณภาพ

ปัจจุบันอาหารไทยเป็นหนึ่งในเอกลักษณ์อันโดดเด่นที่ช่วยเผยแพร่
ภาพลักษณ์ของประเทศไทยให้เป็นที่รู้จักไปทั่วโลก จากผลการสำรวจของ CNN
เมื่อพุทธศักราช ๒๕๖๑ ได้จัดอันดับ ๑๐ อาหารที่อร่อยที่สุดในโลก ปรากฏว่าไทย
เป็นประเทศเดียวที่มีอาหารอร่อยถึง ๒ ชนิด โดยแกงมัสมั่น เป็นอาหารอร่อยที่สุด
ลำดับที่ ๑ และต้มยำกุ้งเป็นอาหารอร่อยลำดับที่ ๘ นอกจากนี้ยังมีอาหารไทยขึ้นชื่อ
เป็นที่นิยมของชาวต่างชาติอีกหลายชนิด เช่น ผัดไทย ส้มตำ ส่วนของหวานไทย
ก็เป็นที่นิยมไม่แพ้ของคาว โดยเมื่อต้นเดือนธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๑ สำนัก
ข่าว CNN ได้คัดเลือกให้ข้าวเหนียวมะม่วงและทับทิมกรอบของไทยติดอันดับ ๕๐
ขนมหวานที่ดีที่สุดในโลก

ข้าวเหนียวมะม่วง

บรรยากาศร้านอาหารริมทาง ตลาดรถไฟรัชดา

ปัจจุบันมีร้านอาหารไทยรวมทั้งร้านสตรีทฟู้ด (Street Food) ๒๗ แห่ง
ได้รับดาวมิชลิน (รางวัลสำหรับให้ร้านอาหารในระดับนานาชาติ) ประจำปี ๒๕๖๒ เช่น
ร้านเจ๊ไฝ ร้านโบ.ลาน ร้านเสน่ห์จันทร์ การที่ร้านอาหารไทยได้รับรางวัล ดาวมิชลิน
ในปีนี้เป็นมากขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา แสดงให้เห็นว่าประเทศไทยเป็นศูนย์กลางธุรกิจ
ท่องเที่ยวอาหารของโลก โดยในพุทธศักราช ๒๕๖๑ คาดว่ารายได้จะอยู่ที่ระดับ
๓ ล้านล้านบาท

นอกจากนี้ ยังมีร้านอาหารไทยในต่างประเทศ จำนวนกว่า ๑๗,๐๐๐ แห่ง
กระจายอยู่ในประเทศต่างๆ ทั่วโลก ทั้งอเมริกา ยุโรป เอเชีย และแอฟริกา เช่น ร้าน
Blue Elephant สหรัฐอเมริกา: ร้าน Nahm Thai Cuisine, Arun's Thai Restaurant,
Chat Thai สหราชอาณาจักร: ร้าน Patara Fine Thai Cuisine ฝรั่งเศส เป็นต้น

ตราสัญลักษณ์ดาวมิชลิน

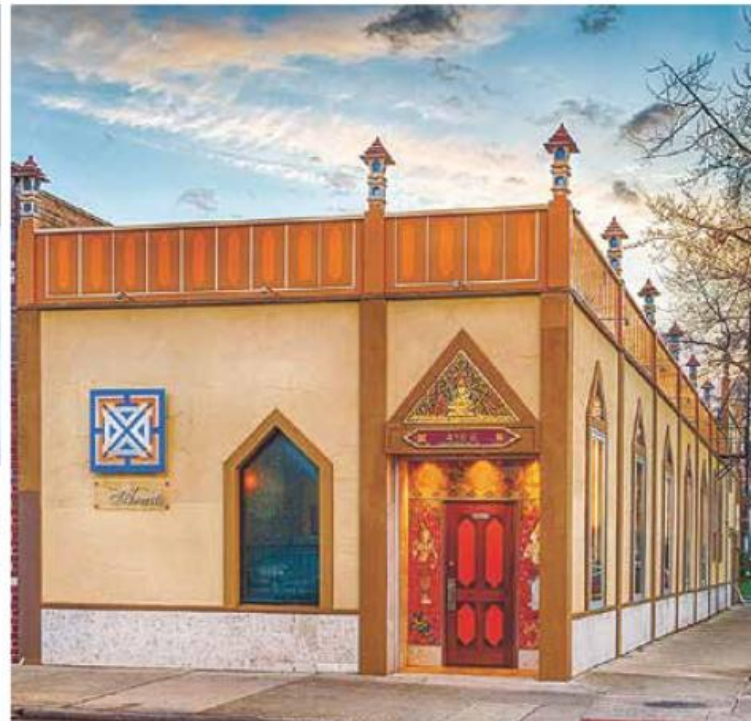

ร้านบลู เอเลเฟ้นท์ (Blue Elephant) ดำเนินธุรกิจร้านอาหารไทยที่ประสบความสำเร็จในระดับนานาชาติ ปัจจุบัน มี ๑๒ สาขาในเมืองสำคัญทั่วโลก มียอดขายรวมประมาณปีละกว่า ๑,๐๐๐ ล้านบาท

Arun's Thai Restaurant ได้รับการยกย่องให้เป็น ๑ ใน ๑,๐๐๐ สิ่งที่ดีควรจะต้องทำก่อนตาย จากหนังสือ นิวยอร์ก ไทม์ วอสตริท เจอนัล

อาหารอร่อย ร้าน ๑๐๐ ปี
กระทรวงวัฒนธรรม
ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่ม
ทางเศรษฐกิจให้กับร้าน
อาหารเก่าแก่ในประเทศไทย

จากผ้าทอเกิดก่อนานาภันท์ รังสรรค์สู่เวทีโลก
ปัจจุบันอุตสาหกรรมสิ่งทอไทยสร้างรายได้กว่า ๕๗๐,๐๐๐ ล้านบาท

ผ้าไทย เป็นที่นิยมนำมาออกแบบแฟชั่น
เครื่องแต่งกายร่วมสมัย สวมใส่ได้ทุกโอกาส
รวมถึงผลิตภัณฑ์จากผ้าไทย
สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจในทุกระดับ

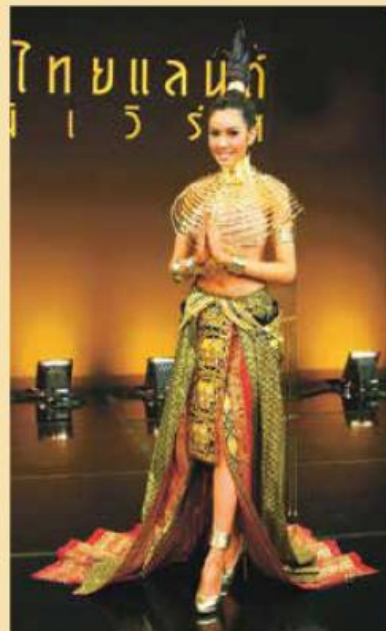
ผ้าเป็นประติมากรรมที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้นเพื่อใช้ปกป้องร่างกายจากสภาพภูมิอากาศ โดยการเลือกสรรวัสดุธรรมชาติรอบตัว ทั้งจากพืช และสัตว์ มาแปรรูปเป็นเส้นใย แล้วถักทอเป็นผืนผ้า จากนั้นจึงนำผืนผ้ามาสร้างสรรค์เป็นเครื่องแต่งกาย ผ้าจึงมีบทบาทแสดงฐานะทางสังคมและสะท้อนรสนิยมของผู้สวมใส่ไปพร้อม ๆ กัน

ผ้าทอพื้นบ้าน เป็นมรดกภูมิปัญญาที่ถ่ายทอดกันในครอบครัว จากขั้นตอนง่าย ๆ สู่ลวดลายที่สลับซับซ้อนขึ้นตามวัยและทักษะความเชี่ยวชาญของผู้ทอ โดยมีค่านิยมของท้องถิ่นคาดหวังว่างานทอผ้าเป็นงานที่แสดงความสามารถของสตรี สตรีไทยจึงต้องแสวงหาความรู้และพัฒนาการทอผ้าให้มีคุณภาพและสวยงามตามความนิยมของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ ผ้าไทยจึงมีลักษณะตามเทคนิคการผลิตได้เป็น ๔ ประเภทใหญ่ ๆ คือ ผ้าขิด ผ้าจก ผ้ายก และผ้ามัดหมี่

คนไทยนิยมนำผ้าทอพื้นบ้านมานุ่งห่มด้วยวิธีการง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน โดยมีลักษณะร่วมขององค์ประกอบเครื่องแต่งกาย คือ มีผ้านุ่งเป็นเครื่องนุ่งห่มหลัก มีผ้าสไบ ผ้าแถบ ผ้าขาวม้า สำหรับห่มคลุมส่วนบนของร่างกาย เป็นองค์ประกอบรอง ต่อมาเมื่อองค์ความรู้ด้านการตัดเย็บแพร่หลาย เสือรูปแบบต่าง ๆ จึงเกิดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของคนในสังคม เมื่อมีการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นและอิทธิพลวัฒนธรรมจากโลกภายนอก ทำให้เกิดการปรับปรุงพัฒนาให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของสังคมในแต่ละช่วงเวลา

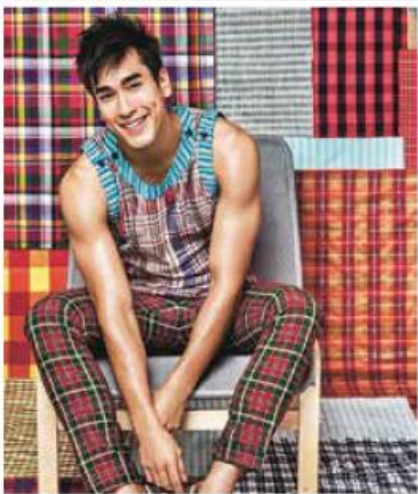
ปัจจุบันผ้าไทยเป็นที่นิยมนำมาออกแบบแฟชั่นเครื่องแต่งกายร่วมสมัย สวมใส่ได้ทุกโอกาส รวมถึงผลิตภัณฑ์จากผ้าไทยในรูปแบบต่างๆ สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจในทุกระดับ

ชุดประจำชาติและชุดไทยประยุกต์
ซึ่งสะท้อนเอกลักษณ์ไทย
สร้างชื่อเสียงเป็นที่รู้จักในเวทีโลก

ปัจจุบันผ้าไทยเป็นที่นิยมนำมา
ออกแบบแฟชั่นเครื่องแต่งกายร่วมสมัย
สวมใส่ได้ทุกโอกาส รวมถึงผลิตภัณฑ์
จากผ้าไทยในรูปแบบต่างๆ
สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจในทุกระดับ

ผลิตภัณฑ์ผ้าไทยร่วมสมัย

สมุนไพรไทย สรรพคุณขจรไกลไปทั่วโลก

สินค้าส่งออกสร้างรายได้กว่า ๒๕,๐๐๐ ล้านบาท

ผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรภูมิปัญญาไทย เป็นสินค้าส่งออกเพื่อสุขภาพและความงาม สร้างรายได้ในทุกระดับ

สมุนไพร หมายถึง ผลิตผลทางธรรมชาติ อาจได้จากพืช สัตว์ แร่ธาตุ หรือจุลชีพ ซึ่งนำมาใช้เป็นยาได้ หรือใช้ผสมกันตามตำรับยา เพื่อบำบัดโรคหรือบำรุงร่างกาย

การนำสมุนไพรมาเป็นยารักษาโรค เป็นภูมิปัญญาของบรรพชนในแต่ละท้องถิ่นในการคัดสรรพืชผักสมุนไพรที่มีคุณประโยชน์ ให้สารอาหารแก่ร่างกาย โดยมีความเชื่อที่สอดคล้องตามหลักศาสนาว่า สิ่งทั้งหลายเกิดจากธาตุทั้ง ๔ คือ ดิน น้ำ ลม และไฟ มารวมกันอยู่ หากเกิดความไม่สมดุลของธาตุทั้ง ๔ เมื่อใดก็จะสะท้อนออกมาด้วยความเจ็บป่วย

การปฏิบัติตนเพื่อรักษาสมดุลของธาตุในกายมนุษย์ เป็นเรื่องพื้นฐานในการดำรงชีวิตที่บรรพบุรุษทำเป็นปกติ ด้วยการคัดสรรพืชผักพื้นบ้านมาเป็นอาหาร เมื่อมีผลสะท้อนแสดงสุขภาพที่แข็งแรงของคนแต่ละท้องถิ่น จึงมีการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมแล้วพบว่า พืชผักแต่ละชนิดมีสรรพคุณที่แตกต่างกัน สร้างสารอาหารที่จำเป็น สามารถใช้ดูแลสุขภาพ และนำมาเป็นยาอายุวัฒนะ ยารักษาโรค ตลอดจนเสริมความงามได้ ในขณะเดียวกันก็มีผลข้างเคียงต่อสุขภาพน้อย สมุนไพรจึงเป็นทรัพยากรสำคัญของแต่ละประเทศที่สามารถนำมาสร้างรายได้ให้แก่ประเทศอย่างมหาศาล ประกอบกับทั่วโลกมีความคิดที่จะกลับคืนสู่ธรรมชาติ ผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรจึงกลายเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญของหลายประเทศ และมีภูมิปัญญาในการใช้สมุนไพรอย่างปลอดภัย

โรงพยาบาลอภัยภูเบศร จังหวัดปราจีนบุรี ผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย
ที่ต่อยอดมาเป็นยารักษาโรคและเครื่องประพินผิว เครื่องสำอางและเวชภัณฑ์ ภายใต้ชื่อ “อภัยภูเบศร”
ได้รับการยอมรับมานานกว่า ๓๐ ปี ปัจจุบันอภัยภูเบศรได้ร่วมมือกับสถาบันวิจัยเคมีของฝรั่งเศส
เพื่อผลิตเครื่องสำอางจากสมุนไพรไทยส่งออกไปขายทั่วโลก

หญ้าหวาน Stevia

ใบหญ้าหวานนั้นมีความหวานมากกว่าน้ำตาลถึง 10-15 เท่า แต่เป็นความหวานที่ไม่ก่อให้เกิดพลังงาน มีสรรพคุณสำคัญคือช่วยลดระดับน้ำตาลในเลือด ลดไขมันความดัน และช่วยบำรุงตับ

เห็ดหลินจือ Ling Zhi

เห็ดหลินจือให้คุณค่าทางโภชนาการที่สูงและมีสารออกฤทธิ์ สรรพคุณทางยามากกว่า 150 ชนิด ช่วยปรับสมดุลความดันโลหิตสูง-ต่ำ, ลดระดับน้ำตาลในเลือด, ยังยังการเกาะกลุ่มของเกล็ดเลือด, มีสารต้านอนุมูลอิสระ ที่ช่วยให้ผิวพรรณเปล่งปลั่ง

ผักเชียงดา Gymnema

สมุนไพรผักเชียงดา มีกรดสำคัญคือ(Gymnemic Acid) มีฤทธิ์ลดน้ำตาลในเลือดและเพิ่มปริมาณอินซูลินในสัตว์ทดลองและในคนและไปขึ้นยับยั้งตัวเซลล์ของตับอ่อน ทำให้ผักเชียงดา สามารถช่วยควบน้ำตาลได้ในคนเป็นเบาหวาน

อบเชย Cinnamon

มีสรรพคุณช่วยเสริมร่างกาย มีความสามารถในการยับยั้งเชื้อแบคทีเรีย เพื่อการลดน้ำตาลในเลือดได้ทั้งในสัตว์ทดลองและในคน ทำให้เชอร์รี่ต่างๆ น้ำตาลในเลือด ไม่เพิ่มเป็นพลังงานได้หมดไป ไม่ค้างอยู่ในเลือด และยังช่วยลดระดับน้ำตาลในเลือดได้

ใบเตยหอม Pandanus Leaves

เป็นพืชสมุนไพรที่คนไทยรู้จักกันดี มีสรรพคุณเป็นยาขับปัสสาวะ บำรุงหัวใจและเบาหวาน

ปัญจขันธ์ Miracle grass

เป็นพืชสมุนไพรที่คนจีนใช้กันมานานเพื่อรักษาโรคหลอดเลือดหัวใจ โรคหลอดเลือดแข็งตัว ความดันโลหิตสูง และโรคหัวใจ สดใส เสริมสร้าง ควบคุมน้ำตาล ชะลอความชรา ยืดอายุเซลล์ รักษาอาการปวดหัวอย่างเฉียบพลัน และควบคุมการแพร่ของเซลล์มะเร็ง

ผลิตภัณฑ์สมุนไพรไทย “นราห์” ผลิตจากพืชสมุนไพร ออร์แกนิก ๑๐๐ % ได้รับรางวัลเหรียญทองเกียรติคุณผลงานนวัตกรรมยอดเยี่ยม ในงานประกวด International Invention and Design 2017 ที่ประเทศฮ่องกง

ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจากธรรมชาติ “เอิบ” ส่งออกไปขาย
ในหลายประเทศทั่วโลก สูตรความงามมาด้ารับไทยโบราณ
และเกสรดอกไม้ ๗ ชนิด ได้แก่ พิกุล บุนนาค สารภี
บัวหลวง มะลิ กระดังงา และจำปา

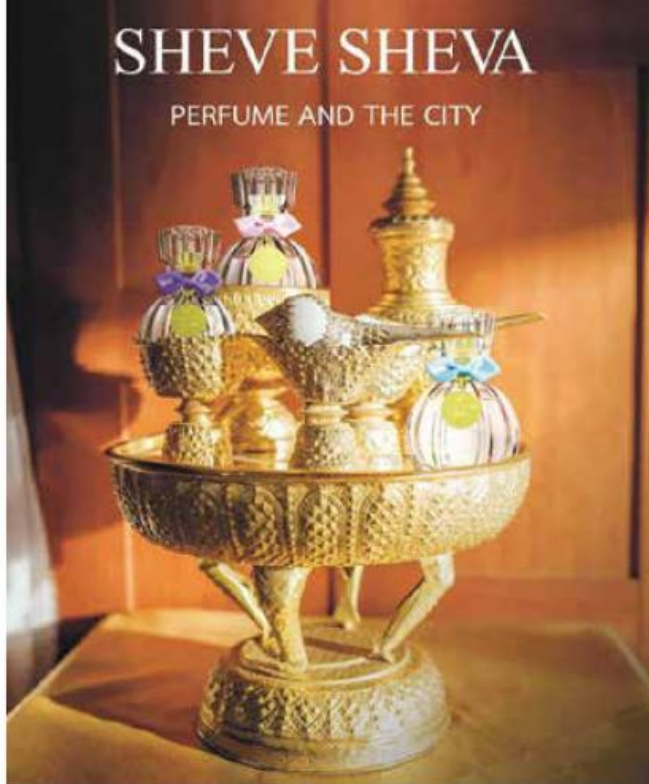

ผลิตภัณฑ์บำรุงผิว สบู่และผลิตภัณฑ์อโรมา “ปิบูลบุรี” มีเอกลักษณ์โดดเด่นคือ กลิ่นหอมของความเป็นไทย ปัจจุบันผลิตภัณฑ์นี้ได้เข้าไปอยู่ในสปาและโรงแรมระดับ ๕ ดาว ทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงห้างสรรพสินค้าและร้านค้าชั้นนำทั่วโลก

SHEVE SHEVA

PERFUME AND THE CITY

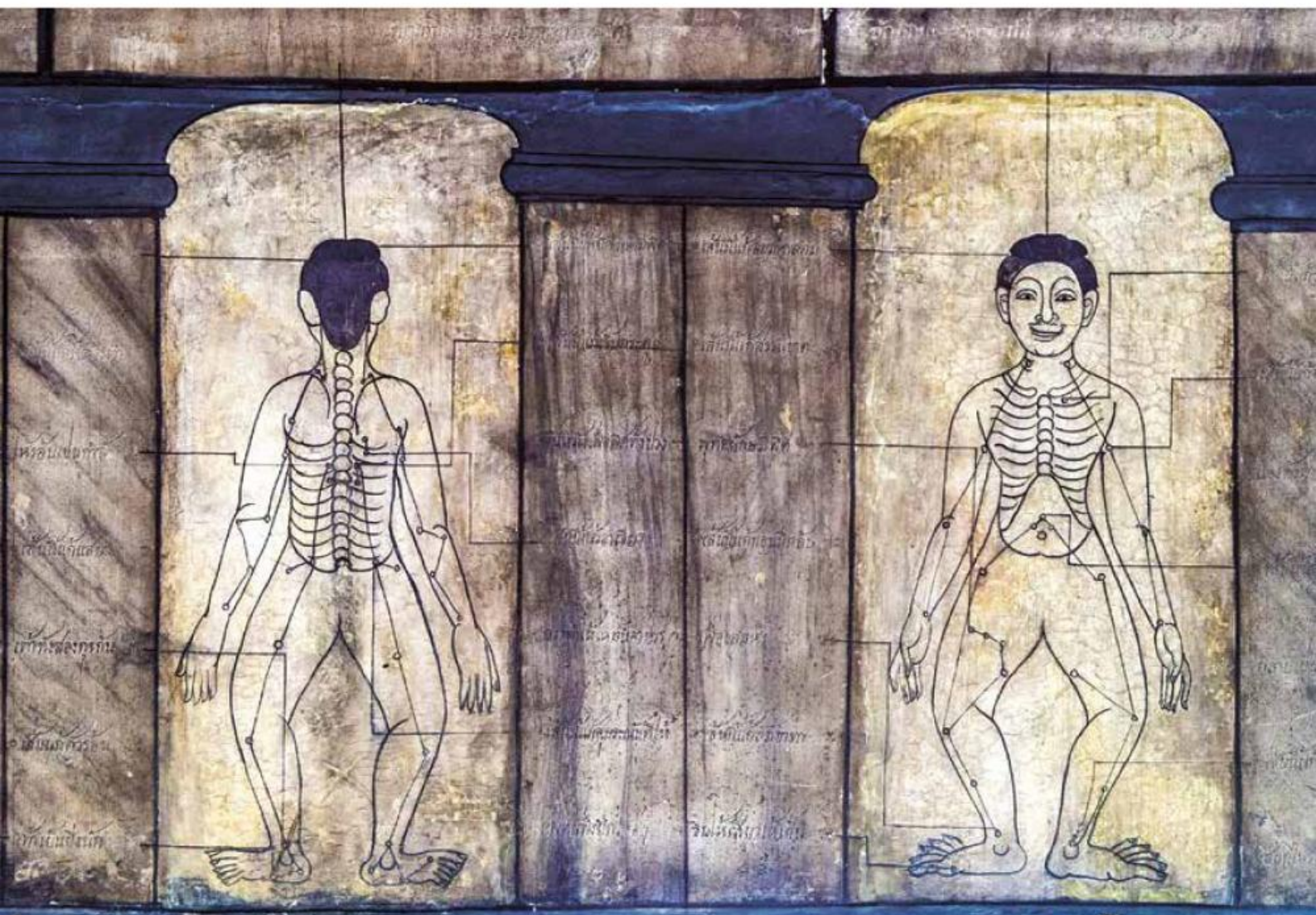

ภูมิปัญญาแผนไทย ก้าวไกลสู่สากล

สร้างรายได้กว่า ๓๐,๐๐๐ ล้านบาท

ธุรกิจสปาและนวดเพื่อสุขภาพ ได้รับการต่อยอดทางธุรกิจ ทั้งในและต่างประเทศ สร้างรายได้จำนวนมหาศาล

การนวดไทยเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ อันเป็นวัฒนธรรมประจำชาติสยามมาแต่โบราณ เชื่อว่าเกิดจากการสังสมประสบการณ์ในการบำบัดรักษาความเจ็บป่วยด้วยการสัมผัส ดัด คลึง กด บีบ นวด ตามอวัยวะส่วนต่าง ๆ ในร่างกายของมนุษย์ แล้วถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น จนกลายเป็นวิชาเฉพาะที่มีหลักการและวิธีการเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ต่อมามีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับวัฒนธรรมหลักอื่น ๆ เช่น วัฒนธรรมอินเดีย ดังปรากฏชื่อเส้นที่เป็นจุดสำคัญในการกดบีบนวดที่เป็นชื่อภาษาบาลี - สันสกฤต และทำฤๅษีดัดตนบางท่า เป็นต้น

หลักฐานเรื่องการนวดของไทย ปรากฏในกฎหมายสมัยอยุธยา ซึ่งตราขึ้นเมื่อ พุทธศักราช ๑๙๙๘ รัชกาลสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ ระบุว่ามีการหมอนวดชาวและชาย ซึ่งเจ้ากรมมีบรรดาศักดิ์เป็นหลวงราชรักษาและหลวงราชโ

นอกจากนั้นจดหมายเหตุลาลูแบร์ ซึ่งบันทึกโดยราชทูตฝรั่งเศสที่เข้ามาในกรุงสยาม ระหว่าง พุทธศักราช ๒๒๓๐ - ๒๒๓๑ ได้พรรณนาความตอนหนึ่งว่า “ในกรุงสยามนั้นถ้าใครป่วยไข้ลงก็จะเริ่มให้ยัดเส้นยัดสาย โดยให้ผู้มีความชำนาญในทางนี้ขึ้นไป แล้วใช้เท้าเหยียบ...”

จนกระทั่งสมัยรัชกาลที่ ๓ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ โปรดให้นำความรู้จากปราชญ์และสรรพวิชาการต่าง ๆ จารึกลงบนแผ่นหินอ่อน ประดับไว้บริเวณผนังเสาระเบียงรอบพระอุโบสถ พระวิหาร และศาลารายรอบวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ราชวรมหาวิหาร กรุงเทพฯ หรือวัดโพธิ์ เพื่อให้ประชาชนได้เรียนรู้โดยมีตำรานวดบันทึกไว้บนแผ่นหินอ่อน ๖๐ ภาพ แสดงถึงจุดนวดอย่างละเอียด ถือได้ว่าเป็นการรวบรวมองค์ความรู้ด้านการนวดไทยไว้อย่างเป็นระบบ เพื่อให้ประชาชนได้ศึกษาและนำไปรักษาตัวเอง

ปัจจุบันการนวดแผนไทยเป็นที่นิยมและมีชื่อเสียงไปทั่วโลก พุทธศักราช ๒๕๕๑ “จารีกวดโพธิ์” ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็น “มรดกความทรงจำแห่งโลก” ระดับภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ขององค์การ UNESCO มีสถานประกอบการนวดแผนไทย (Thai Massage) เกิดขึ้นทั่วโลก ซึ่งเป็นการยืนยันว่า การนวดแผนไทยเป็นศาสตร์ที่ได้รับการยอมรับในระดับโลก นำไปต่อยอดธุรกิจสปาและนวดเพื่อสุขภาพ สร้างรายได้จำนวนมหาศาล มีผู้ประกอบการในประเทศ ๑๓,๕๑๔ ราย โดยในพุทธศักราช ๒๕๖๐ สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจกว่า ๓๓,๕๗๔ ล้านบาท

จารึกวัดโพธิ์ มีเนื้อหาเกี่ยวกับตำราการแพทย์แผนไทย ตำรายา และตำราการนวดไทย

รูปปั้นฤๅษีตัดตน วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ราชวรมหาวิหาร มีที่มาจากทำโยคะของโยคีอินเดีย ๘๐ ท่า
สร้างขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช

ชีวาCRM จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รีสอร์ท
ด้านสุขภาพระดับนานาชาติ ลำดับต้นๆ ของโลก
เน้นให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสถึง “ความเป็นไทย”
ทั้งการนวด อาหาร และบรรยากาศ จนได้ชื่อว่า
“สปา...จุดหมายปลายทางแห่งโพ้นทะเล”
(Oversea Destination Spa)

โพธารณสถาน หรือ โพธารณ เลเซอร์ ปาร์ค
ให้บริการด้านสุขภาพแบบครบวงจร ได้นำวิชานวดแผนไทยโบราณ
ผสมผสานกับท่วงท่าฤๅษีดัดตน มาใช้ในการบำบัด
และบรรเทาทั้งโรคภัยและสภาพจิตใจ

การนวดแผนไทย

ร้านนวดแผนไทย ในประเทศอังกฤษ

ร้านนวดแผนไทยในต่างประเทศ Thai Square Spa ณ สหราชอาณาจักร

จากประวัติศาสตร์ไทย สู่วัฒนกรรม ละคร เผยแพร่ความเป็นไทยให้โลกประจักษ์

อุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยสร้างรายได้กว่า ๒๐๐,๐๐๐ ล้านบาท

ภาพยนตร์ห้องสรีราภาพโดย
ม.จ.ชาติเรียม ยุค

ประเทศไทยมีประวัติศาสตร์อันยิ่งใหญ่ในอดีตคนไทยได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์จากตำราหนังสือและการเรียนการสอนอย่างเดียว ปัจจุบันได้มีการนำเรื่องราวในประวัติศาสตร์มาสร้างเป็นภาพยนตร์หรือละครโทรทัศน์อย่างยิ่งใหญ่ครบถ้วนในอรรถรส ทั้งเนื้อหา การดำเนินเรื่อง เทคนิคการถ่ายทำ แสงเสียง ฉาก ตัวแสดง เพลงประกอบ ทำให้ประชาชนและเยาวชน หันมาเรียนรู้ประวัติศาสตร์มากยิ่งขึ้น

“ตำนานสมเด็จพระนเรศวรมหาราช” ภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์ ปลุกกระแสหนังไทยและการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ มี ๖ ภาค การสร้างฉากมีความยิ่งใหญ่อลังการด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย สมจริงเทียบเท่าระดับสากล ได้รับรางวัลภาพยนตร์แห่งปี ๒๕๕๐ ได้รับเลือกเป็นตัวแทนภาพยนตร์ไทยในการประกวดรางวัลออสการ์ ครั้งที่ ๘๐ สาขาภาพยนตร์ภาษาต่างประเทศยอดเยี่ยม ได้รับเลือกฉายในการเปิดเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติ เมืองปูซาน ครั้งที่ ๑๒ รางวัลภาพยนตร์ไทยทำเงินสูงสุดในรอบปี ๒๕๕๔ รายได้จากการฉายภาพยนตร์ทั้งในและต่างประเทศรวม ๙๑๓ ล้านบาท

ตำนานสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ภาพยนตร์อิงประวัติศาสตร์
ทำเงินสูงสุดในรอบปี ๒๕๕๔ รายได้จากการฉายภาพยนตร์
ทั้งในและต่างประเทศกว่า ๕๐๐ ล้านบาท

จิตรกรรมฝาผนังวัดสุวรรณดาราม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
สมเด็จพระนเรศวรมหาราช ทรงกระทำยุทธหัตถี กับสมเด็จพระมหาอุปราชาแห่งพม่า

จิตรกรรมโคลงภาพพระราชพงศาวดาร ตอน สงครามยุทธหัตถี ระหว่างสมเด็จพระนเรศวรมหาราช กับสมเด็จพระมหาอุปราชาแห่งพม่า
เขียนโดย หลวงพิศณุกรรม (เล็ก) ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ภาพพิมพ์แกะไม้ชื่อ Ambassade française à la cour du Roi de Siam ผลงานของ ฌ็อง-บัพติสต์ โนแล็ง (Jean-Baptiste Nolin) แสดงเหตุการณ์ เมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๒๒๙ สมเด็จพระนารายณ์มหาราช ทรงน้อมพระองค์ลงมาจาก สัทบัณฑูรเพื่อทรงรับพระราชสาส์น จาก เซอวาลิเยร์ เดอ โชมงต์ โดยมีคอนสตันซ์ ฟอลคอน (Constans Phaulkon) หมอบอยู่เบื้องล่าง ชี้นิ้วบอกให้โชมงต์ชูพานขึ้นไป

ภาพจากละคร บุพเพสันนิวาส

“บุพเพสันนิวาส” ละครสุดยอดเยี่ยมวัฒนธรรมสร้างสรรค์แห่งปี ๒๕๖๑ เป็นละครที่ได้รับความนิยมสูงสุดและปลุกกระแสความนิยมไทยทั้งประเทศ ได้รับแรงบันดาลใจจากประวัติศาสตร์สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช สะท้อนประเพณี วิถีชีวิตและวัฒนธรรมในหลายมิติ ได้แก่ การทำอาหาร การแต่งกาย ศิลปะการป้องกันตัว โหราศาสตร์ สำนวน ภาษา จินตตามณ์แบบเรียนภาษาไทยเล่มแรก หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนได้จัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นไทยอิงกระแสละครบุพเพสันนิวาส ประชาชนตื่นตัวแต่งกายด้วยชุดไทยย้อนยุคหลังไหลไปท่องเที่ยวตามรอยสถานที่ถ่ายทำละคร เช่น วัดไชยวัฒนาราม อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา พระนารายณ์ราชนิเวศน์ จังหวัดลพบุรี มีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติเพิ่มขึ้นกว่า ๓๐๐,๐๐๐ คน ของฝาก ของที่ระลึก ผลิตภัณฑ์ชุมชน ร้านอาหาร ร้านเช่าชุดไทย รวมทั้งรถขนส่งสาธารณะในบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ละครบุพเพสันนิวาสยังได้รับความนิยมอย่างสูงในหลายประเทศ สร้างรายได้กระตุ้นเศรษฐกิจในทุกมิติ เฉพาะรายได้ที่เกิดจากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นกว่า ๒,๐๐๐ - ๕,๐๐๐ ล้านบาท

บุพเพสันนิวาส ละครสุดยอควัฒนธรรมสร้างสรรค์
ปลูกกระแสนิยมไทยอย่างกว้างขวาง
สร้างรายได้ทางเศรษฐกิจในทุกมิติ
เกิดรายได้หมุนเวียนในประเทศกว่า ๕,๐๐๐ ล้านบาท

บุพเพสันนิวาส ละครโทรทัศน์แนวย้อนยุค period comedy ออกฉายทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง ๓
ผลิตโดย บริษัท บรอดคาซท์ ไทย เทเลวิชั่น จำกัด เขียนบทโทรทัศน์โดย ศัลยา
ดัดแปลงจากนวนิยายชื่อเดียวกันของ รอมแพง กำกับการแสดงโดย ภาณุ พงษ์ศิริ

ละครบุพเพสันนิวาส การเรียนรู้ประวัติศาสตร์ของชาติ
การท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์ การแต่งกายชุดไทยย้อนยุค และอาหารไทย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม
นายวีระ โรจน์พจนรัตน์
นำคณะศิลปินดารานักแสดง
และผู้จัดจากละคร “บุพเพสันนิวาส”
เข้าพบ นายกรัฐมนตรี
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
เนื่องในกิจกรรมรณรงค์
ส่งเสริมภาพยนตร์และละครไทยเพื่อร่วมเรียนรู้
ประวัติศาสตร์และสืบสานความเป็นไทย
วันที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๑
ณ ทำเนียบรัฐบาล

นายกรัฐมนตรีมอบโล่
ประกาศเกียรติคุณ ละครบุพเพสันนิวาส
สุดยอดวัฒนธรรมสร้างสรรค์แห่งปี
พุทธศักราช ๒๕๖๑

๑ ทั้งหนึ่งชื่อเนชฌฌาน เป็นชำนายพงษ์ แห่งพระโอรสภพ มาเสวยลัทธิคฤมรค เนช
 พังปกรกฎ ชื่ออัมมณีนาม ศิวกุศุมภอกเนชฌาน สมบูรณ์กายธม ธิงการังคเณร
 งามทรงสองมือ เป็นลัทธิภพ กุญชรชำนายพงษ์ พงษารเลียบทวยระบง มีกำลังองค แด
 ชาติไปปกบคัษกร เป็นทั้งมังกคฤรา อยู่ในพระนคร พิศมณเฑียรโลกี

จากคำราคชลักษณ์ สร้างสรรค์สู่แอนิเมชัน
ฝีมือไทยในระดับโลก
สร้างรายได้กว่า ๔,๐๐๐ ล้านบาท

ก้านกล้วยได้รับรางวัล Best Feature Film จากการประกวดแอนิเมชัน "AniMadrid 2006" และภาพยนตร์ยอดเยี่ยมแห่งปี

ช้างเป็นสัตว์ที่มีลักษณะพิเศษโดดเด่นกว่าสัตว์อื่นๆ ด้วยรูปร่างที่ใหญ่โต และท่าทางอันสง่างาม มีความเฉลียวฉลาด และฝึกหัดง่าย ใช้งานหลากหลายของหนักและเป็นพาหนะในการเดินทาง โดยเฉพาะในราชการสงคราม ตามยุทธวิธีการศึกษาสมัยโบราณ ดังปรากฏในจารึกพ่อขุนรามคำแหง หลักที่ ๑ ความว่า “กูขี่ช้างเบกพล กูขับเข้าก่อนพ่อกู กูต่อช้างด้วยขุนสามชน ตนกูฟุ้งช้างขุนสามชนตัวชื่อ มาสเมืองแพ่ขุนสามชนพ่ายหนี พ่อกูจึงขึ้นชื่อกูชื่อพระรามคำแหง เพื่อกูฟุ้งช้างขุนสามชน”

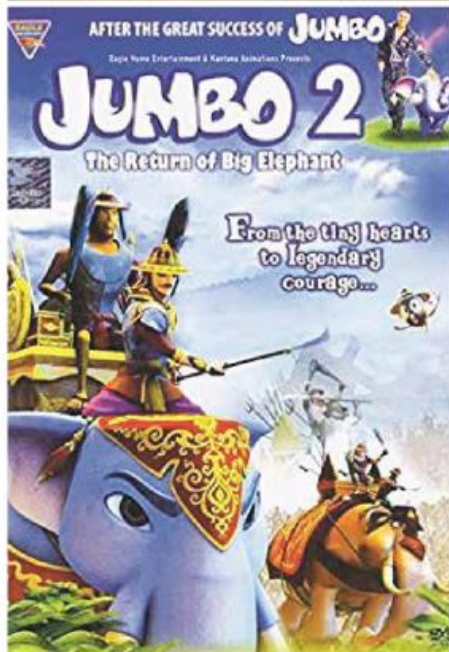
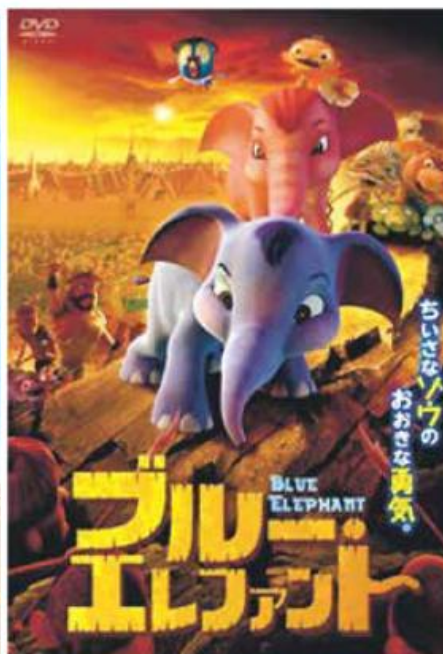
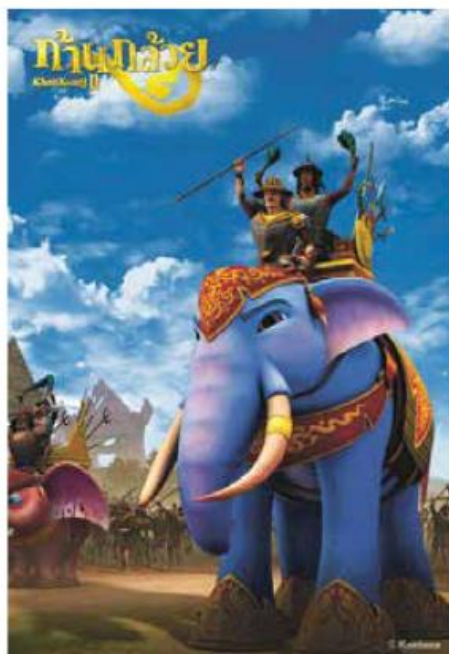
สืบมาจนถึงสมัยอยุธยา มีตำราคุณลักษณะ ซึ่งเป็นตำราการดูลักษณะช้าง ว่าด้วยรูปร่างลักษณะที่ดีและไม่ดีของช้างตระกูลต่างๆ พร้อมทั้งคุณและโทษของช้างแต่ละชนิด ช้างจึงเป็นราชพาหนะของพระมหากษัตริย์ในการรบ และกลายเป็นสัตว์คู่พระบารมีของพระมหากษัตริย์พระปรีชาญาณหนึ่งด้วย เมื่อมีช้างเผือกมาสู่พระบารมีก็ถือว่า มีคุณแก่ทั้งบ้านเมือง ทวยราษฎร์ และราชบัลลังก์ ดังเช่นในสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ทรงมีช้างแก้วคู่พระบารมี คือ “เจ้าพระยาไชยานุภาพ” ที่ทรงใช้เป็นช้างพระที่นั่งกระทำยุทธหัตถีกับพระมหาอุปราชามังกะยอชวาแห่งกองทัพพม่าจนสิ้นพระชนม์บนคอช้าง พระเกียรติยศของสมเด็จพระนเรศวรมหาราชและช้างพระที่นั่ง เจ้าพระยาไชยานุภาพหรือเจ้าพระยาปราบหงสาวดีจึงเป็นสุดยอดวีรกรรมที่ทรงใจและประทับใจในความทรงจำของคนไทยตลอดมา

สมุดภาพตำราช้าง สมัยรัชกาลที่ ๒

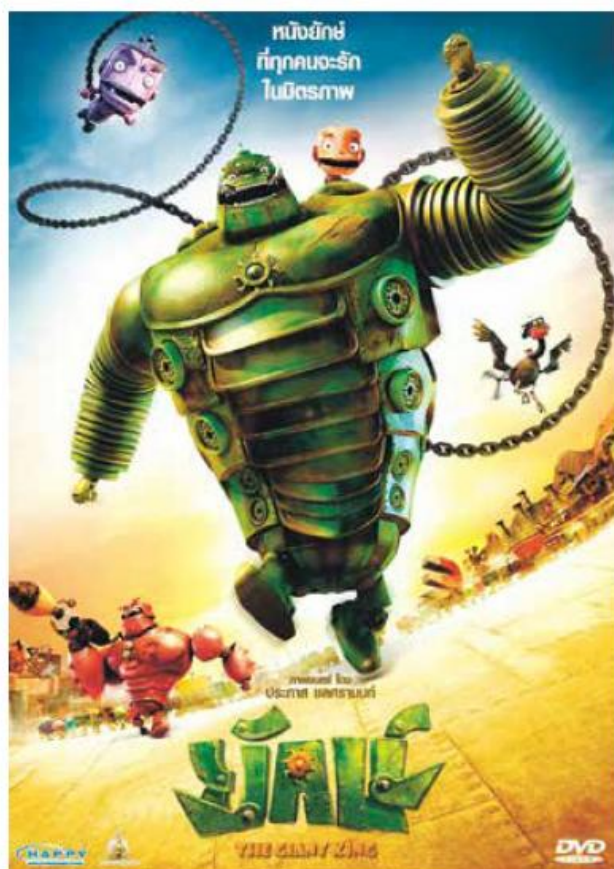
“พระเศวตอดุลยเดชพาหนะ” ช้างเผือกคู่พระบารมีพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

จากประวัติศาสตร์และตำราสัญลักษณ์ ได้กลายมาเป็นแรงบันดาลใจของแอนิเมชันชื่อดังเรื่อง “**ก้านกล้วย**” ที่สร้างขึ้นในพุทธศักราช ๒๕๔๙ ซึ่งตัวเอกชื่อ ก้านกล้วย หรือพระยาปราบหงสาวดี เป็นช้างคู่พระบารมีแห่งสมเด็จพระนเรศวรมหาราช เมื่อครั้งสงครามยุทธหัตถี ซึ่งมีลักษณะทางคชลักษณ์ที่ติดได้แก่ หลังที่โค้งลาดคล้ายก้านกล้วย แอนิเมชันเรื่องนี้ทำให้คนไทยตื่นตัวเรื่องแอนิเมชันพร้อมทั้งได้เรียนรู้ถึงประวัติศาสตร์ไทย

ก้านกล้วย ได้รับการเปิดตัวในรูปแบบดิวีดีที่สหรัฐอเมริกา ในชื่อ The Blue Elephant เมื่อพุทธศักราช ๒๕๕๑ นอกจากนี้บริษัทเพอร์เซ็ปต์พิกเจอร์คอมพานี (Percept Picture Company) ของอินเดีย ได้ซื้อลิขสิทธิ์ภาพยนตร์ และเปิดตัวในเวอร์ชันภาษาฮินดีในชื่อ Jumbo ก้านกล้วย ยังได้รับรางวัล Best Feature Film จากการประกวดแอนิเมชัน “AniMadrid 2006” ที่ประเทศสเปน และภาพยนตร์ยอดเยี่ยมแห่งปี หลังจากนั้นวงการแอนิเมชันไทยได้พัฒนาต่อยอดอย่างต่อเนื่อง ทั้งการสร้างสรรค์เรื่องราว ภาพ และเทคนิคต่างๆ ให้มีคุณภาพเทียบเท่ากับต่างประเทศ เช่น เรื่อง ยักษ์ เอกโคจิวก้องโลก ๙ ศาสตรา คุณทองแดง และเรื่อง Nine ที่คว้า ๑๑ รางวัลจากเทศกาลแอนิเมชันทั่วโลก ล่าสุดแอนิเมชันเรื่องรามเกียรติ์ ตอน รามาวตาร ถือว่าเป็นแอนิเมชันไทยเรื่องแรกที่เป็นมรดกร่วมชาติอาเซียน

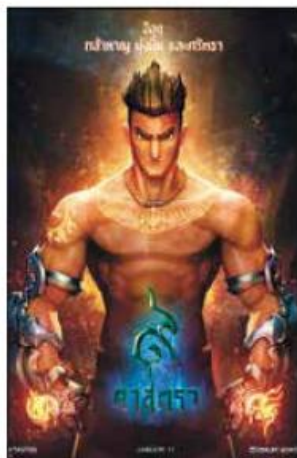

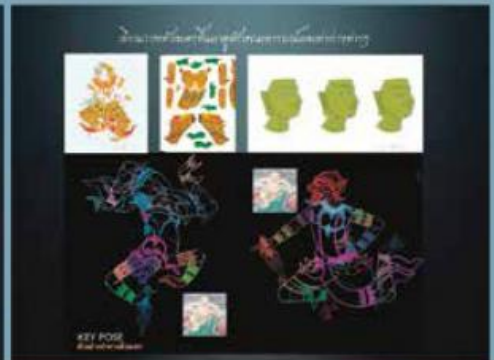

แอนิเมชัน เรื่อง ยักษ์

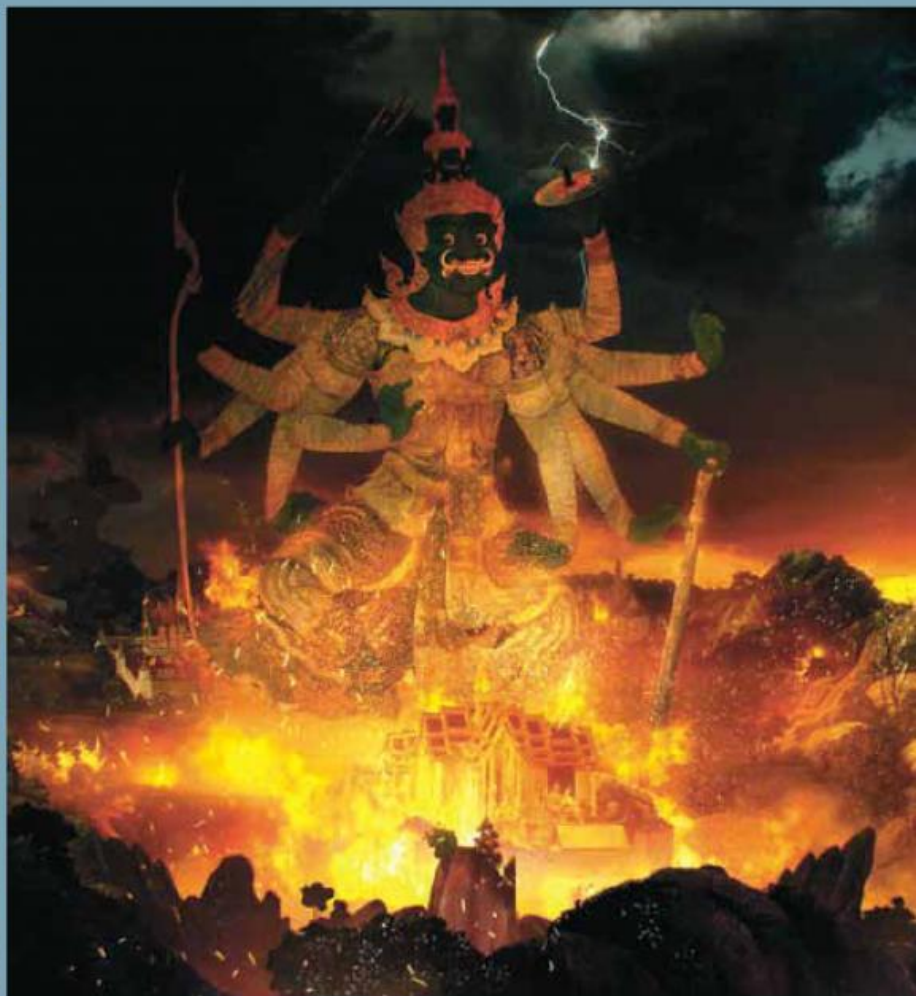

แอนิเมชัน เรื่อง เอคโคจิ้งโลก

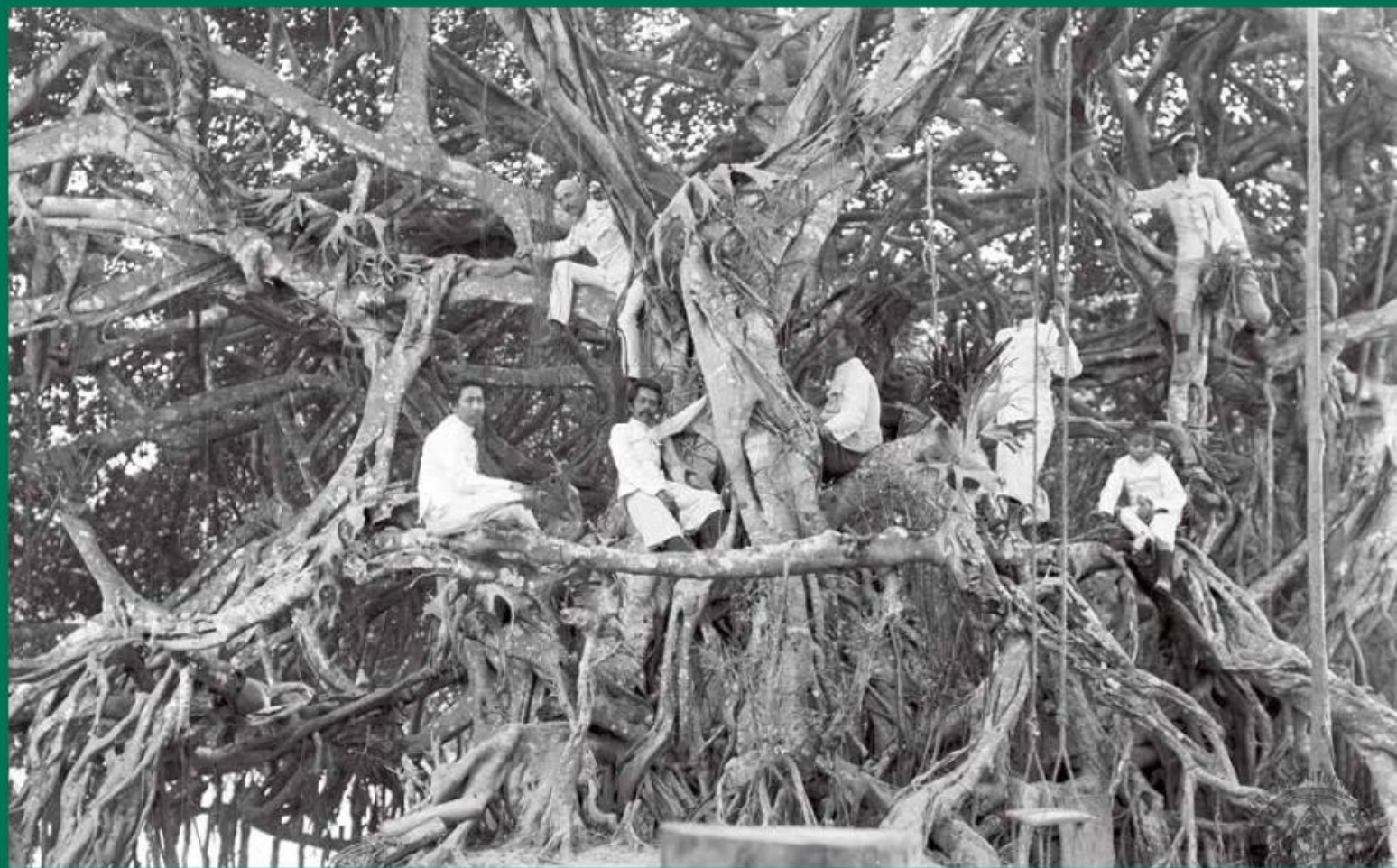

จิตรกรรมยนต์ “รามเกียรติ์”
เป็นภาพยนตร์แอนิเมชัน โดยการนำภาพจิตรกรรมฝาผนัง
รอบพระระเบียงพระอุโบสถ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม
มาทำเป็นภาพเคลื่อนไหวเหมือนจริง
สีสันสวยงามตื่นตาตื่นใจ

แอนิเมชั่นรามเกียรติ์ ตอน“รามาวตาร”
เวอร์ชันภาษาอินโดนีเซีย มรดกร่วมชาติอาเซียน เปิดตัวที่ประเทศอินโดนีเซีย
เป็นประเทศแรกในภูมิภาคอาเซียน

รูกามรดกของแผ่นดิน
สร้างคุณค่าแห่งชีวิตและจิตใจ

มหิมาแห่งสักขี สูกยอคันไม้มหัศจรรย์ อันดับ ๑ ของไทย

ต้นมหิมาแห่งสักขี ณ อุทยานแห่งชาติ
ต้นสักใหญ่ จังหวัดอุดรธานี
มีอายุมากที่สุดในโลกถึง ๑,๕๐๐ ปี
สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชทาน
ชื่อว่า ต้นมหิมาแห่งสักขี หมายถึง
เทวดาผู้ใหญ่

ประเทศไทยมีต้นไม้ใหญ่ ทรงคุณค่า ปรากฏบนพื้นแผ่นดิน จำนวน ๘๘๓ ต้น และมีอายุเกิน ๑,๐๐๐ ปี จำนวน ๑๓ ต้น

มนุษย์มีความผูกพันกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะต้นไม้เป็นองค์ประกอบสำคัญ ในปัจจัย ๔ ของมนุษย์ ต้นไม้เป็นส่วนหนึ่งของภูมิปัญญาของคนไทย ใช้เป็นยารักษาโรค แปรรูปเป็นที่อยู่อาศัย เครื่องเรือน ถักทอย้อมเป็นเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม และนำมาประกอบเป็นอาหาร ต้นไม้ใหญ่ เจริญงอกงาม เติบโต ให้ร่มเงาผ่านกาลเวลา โดยมีประวัติความเป็นมาที่สะท้อนวัฒนธรรม วิถีชีวิต ความผูกพัน ศรัทธา ความเชื่อ และความอุดมสมบูรณ์ของแผ่นดิน ต้นไม้จึงเป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของแต่ละชุมชน และของชาติ

คำว่า “**รุกข**” หมายถึง ต้นไม้ ซึ่งมีความสำคัญต่อวิถีชีวิตของคนไทยมายาวนาน กระทรวงวัฒนธรรมจึงได้ดำเนินโครงการ “**รุกขมรดกแผ่นดิน ใต้ร่มพระบารมี**” เถลิงพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว และรุกขมรดกแผ่นดิน เถลิงพระเกียรติสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยรวบรวมข้อมูลต้นไม้ใหญ่ในแต่ละท้องถิ่นทั่วประเทศ จัดพิมพ์เผยแพร่ในรูปแบบหนังสือและ E-book และได้ดำเนินโครงการวัฒนธรรมสู่การท่องเที่ยวต้นไม้ใหญ่ รวมถึงการจัดอันดับ ๑๐ สุดยอดต้นไม้มหัศจรรย์ของไทย

ต้นจันทหลายแผ่นดิน เป็นต้นจันทที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย มีอายุประมาณ ๓๔๐ ปี เจริญงอกงามอยู่ใน
พระนารายณ์ราชนิเวศน์ จังหวัดลพบุรี สำนวนโบราณว่าสมเด็จพระนารายณ์มหาราชทรงปลูก ซึ่งต่อมามีการเพาะพันธุ์ไปปลูก
ในสถานที่สำคัญทั่วทั้งจังหวัด เพื่อให้สมกับที่เป็นเมืองในแผ่นดินสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช

ต้นเลียงผิ้งหรือต้นเชียง จังหวัดอุทัยธานี อายุราว ๓๐๐ - ๔๐๐ ปี
ชาวบ้านเรียกว่า ต้นไม้ยักษ์ ถือเป็นต้นไม้ที่มีพูพอน หรือรากมหัศจรรย์ ใหญ่ที่สุดใน
ในประเทศไทย แวดล้อมไปด้วยต้นหมากจำนวนมาก หรือที่เรียกว่า ป่าหมากล้านต้น

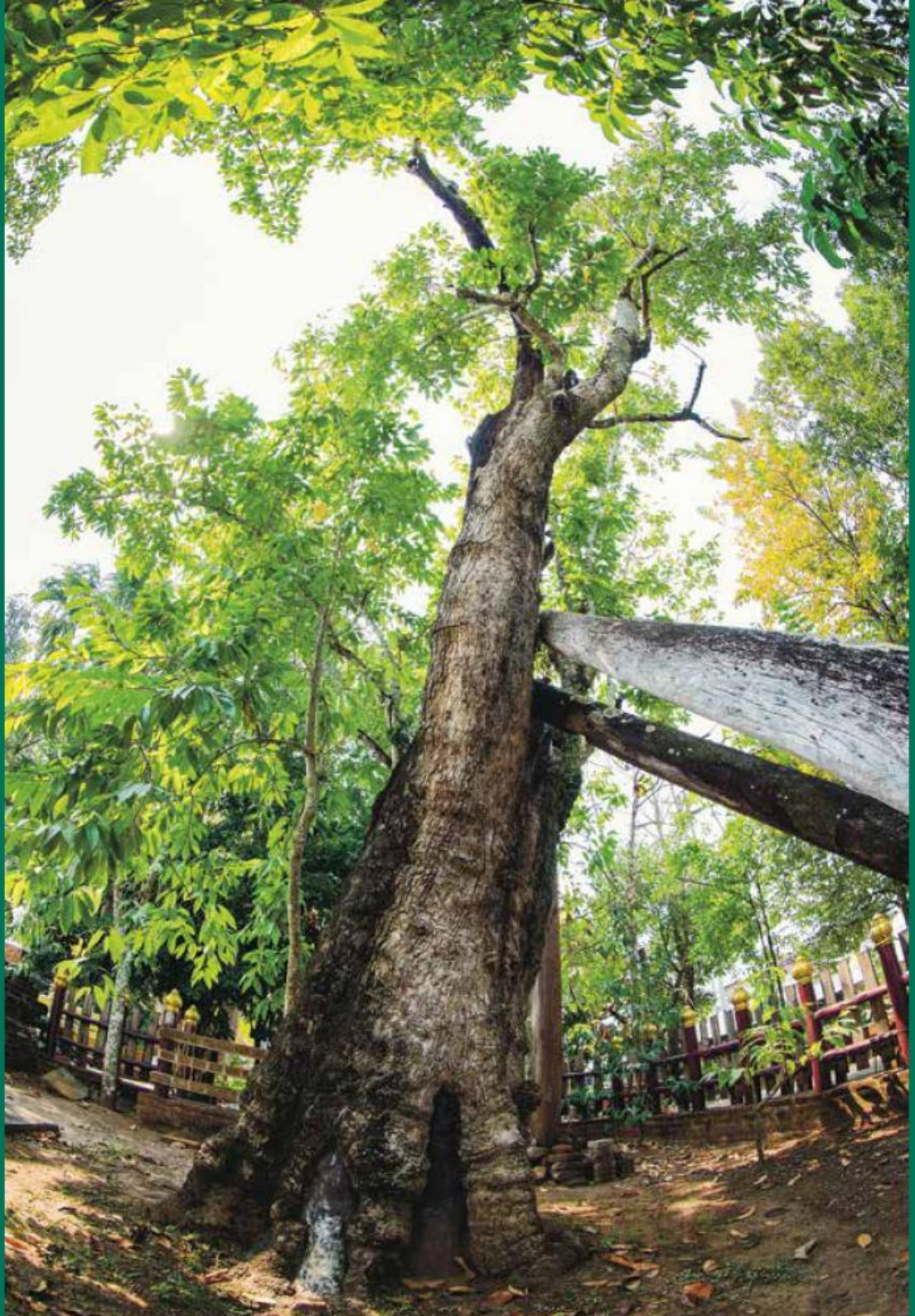

กลุ่มต้นยางนา ถนนสายเชียงใหม่ - ลำพูน จังหวัดเชียงใหม่

ต้นยางนา ต้นสูงใหญ่ ตระหง่าน เรียงราย ๒ ข้างทางตลอดระยะทาง ๑๐ กิโลเมตร บนถนนสายเชียงใหม่ - ลำพูน เขตอำเภอสารภี โดยเมื่อพุทธศักราช ๒๔๕๔ ทางราชการได้นำต้นยางนามาให้ราษฎรช่วยกันปลูกและดูแลเพื่อความร่มรื่นและสวยงามตลอดเส้นทางจนกลายเป็นเอกลักษณ์ของถนนสายนี้

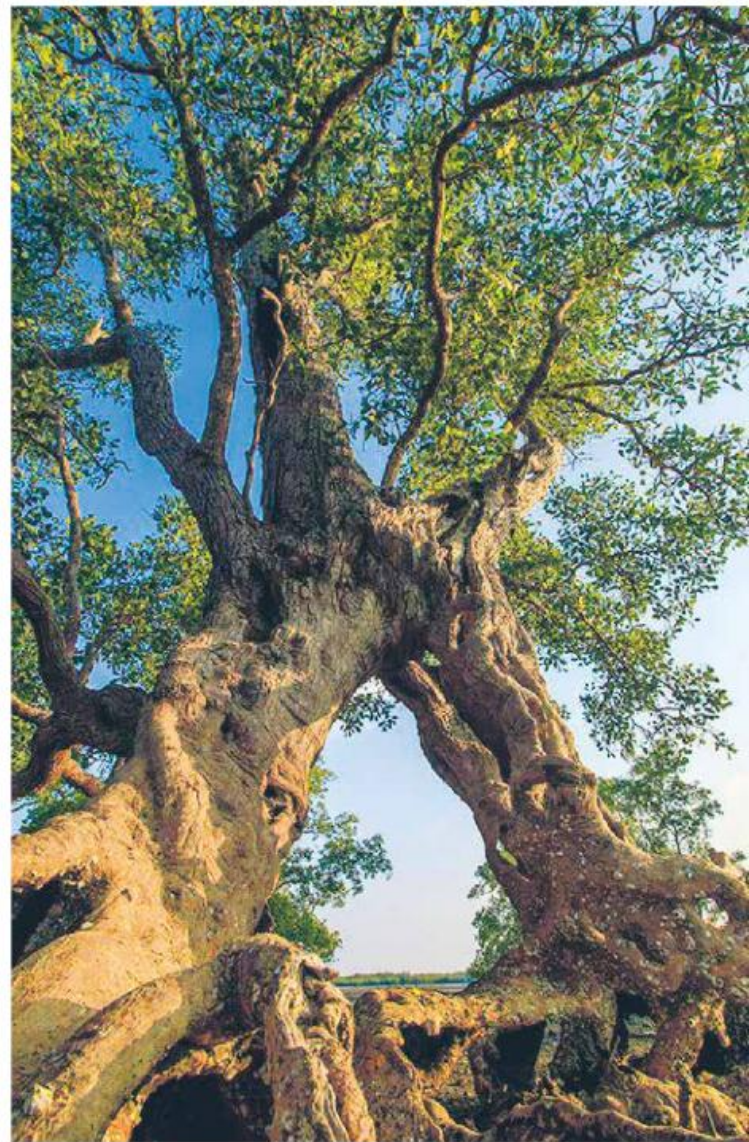
ต้นจำปาขาว ต้นไม้สมัยสุโขทัย อายุยืนยาวกว่า ๗๐๐ ปี อยู่ที่วัดกลาง อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จฯ ทรงปลูกไว้ เป็นอนุสรณ์คู่เมืองก่อนออกไปสู้รบกับขอม เพื่อตีเมืองสุโขทัยกลับคืนมา

ต้นจำปาขาว
จังหวัดพิษณุโลก

ต้นลำพู จังหวัดสตูล อายุประมาณ ๓๐๐ ปี ขึ้นอยู่ริมทะเลในพื้นที่สาธารณะ มีลักษณะงดงาม โคนต้นมีลักษณะคล้ายรูปหัวใจ

รุกขมรดกแห่งนี้เป็นต้นไม้ใหญ่ที่มีคุณค่าต่อชุมชน สังคม เป็นแหล่งเรียนรู้ที่เชื่อมโยงประวัติศาสตร์สะท้อนวิถีชีวิตความเป็นมาของท้องถิ่นจากอดีตสู่ปัจจุบันสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ปัจจุบันมีการจัดทำสารคดีเชิงท่องเที่ยวแนะนำต้นไม้ใหญ่โดยเผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์และสื่อสังคมออนไลน์ กระตุ้นความสนใจ ทำให้มีนักท่องเที่ยวจำนวนมากแวะเวียนไปเยี่ยมชม ช่วยสร้างเสริมคุณค่า เพิ่มเติมประวัติศาสตร์และสร้างรายได้ทางเศรษฐกิจในทุกระดับทั้งชุมชน จังหวัด และประเทศ

ต้นลำพู จังหวัดสตูล

ต้นจามจุรี จังหวัดกาญจนบุรี อายุกว่า ๑๐๐ ปี ๑ ใน ๒๐ ต้นไม้มหัศจรรย์ที่สูงและใหญ่ของโลก
รัศมีทรงพุ่ม แผ่กิ่งก้านสาขาอลังการ ปกคลุมบริเวณกว้างถึง ๑ ไร่ ๒ งาน ๔ ตารางวา

บรรณานุกรม

- กรมศิลปากร. จารึกตำราวัดราชโอรสาราม ราชวรวิหาร. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร, ๒๕๔๕.
- _____ .ตำราช่างฉบับหลวง รัชกาลที่ ๑. กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุดแห่งชาติ , ๒๕๔๕.
- _____ .นำชมอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ศรีสัชนาลัย กำแพงเพชร. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร, ๒๕๔๒.
- _____ .เปิดประตูผาค้นหาแหล่งวัฒนธรรม ๓,๐๐๐ ปี ที่ลำปาง. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร, ๒๕๔๔.
- _____ .พระบิดาแห่งการอนุรักษ์มรดกไทย เล่ม ๑ - ๒. กรุงเทพฯ : บริษัทรุ่งศิลป์การพิมพ์ (๑๙๗๗) จำกัด, ๒๕๕๐.
- _____ .ภาษาและวรรณกรรมเลิกล้ำมรดกไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๓๗.
- _____ .ภูมิปัญญาไทยและเทคโนโลยีท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : สำนักโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ, ๒๕๔๒.
- _____ .เรือพระราชพิธี. (พิมพ์ครั้งที่ ๕) กรุงเทพฯ : บริษัทรุ่งศิลป์การพิมพ์ (๑๙๗๗) จำกัด, ๒๕๕๘.
- กรมส่งเสริมวัฒนธรรม. รุกขมรดกของแผ่นดินได้ร่มพระบารมี เล่ม ๑ - ๒. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, ๒๕๖๐.
- กระทรวงวัฒนธรรม. วัฒนธรรมประเพณี วิถีไทย. กรุงเทพฯ : มปท., ๒๕๖๑.
- _____ .ศิลปวัฒนธรรมไทย. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : กระทรวงวัฒนธรรม, ๒๕๕๗.
- _____ .อัคราภิรักษศิลป์. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม, ๒๕๕๘.
- กฤษฎา พินศรี, ปวีรรัต ธรรมาปรีชากร, อุษา จ้วนเพียรภาค. เครื่องถ้วยสุโขทัย พัฒนาการของเครื่องถ้วยไทย. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พรินตติ้งกรุ๊ป, ๒๕๓๕.
- ก่องแก้ว วีระประจักษ์. ๗๐๐ ปีลายสือไทย. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร, ๒๕๒๖.
- จิราภรณ์ อรัญยะนาถ และคณะ. สำริด : โลหะที่เปลี่ยนโลก. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร, ๒๕๔๘.
- ชัยนต์ พิเชียรสุนทร และคณะ. คำอธิบายตำราพระโอสถพระนารายณ์ฉบับเฉลิมพระเกียรติ ๗๒ พรรษา
มหาราชฯ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๔๒. กรุงเทพฯ : อมรินทร์และมูลนิธิภูมิปัญญา, ๒๕๔๒.
- ธนิศ อยู่โพธิ์, วิวัฒนาการของโขน. กรุงเทพฯ : องค์การค้าของคุรุสภา, ๒๕๓๘.
- ธิดา โมสิกรัตน์ และ สุรพล นาถะพินธุ. การเล่นแร่แปรธาตุและโลหะวิทยาของไทย, เอกสารคำสอนชุดวิชา
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของไทย หน่วยที่ ๑๑, พิมพ์ครั้งที่ ๑๕ กรุงเทพฯ, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,
๒๕๕๘.
- บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. เครื่องปั้นดินเผาและเครื่องเคลือบกับพัฒนาการทางเศรษฐกิจและสังคม
ของสยาม. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองวิทย์, ๒๕๒๘.
- บุญเดือน ศรีวรรณ, โขน: อัจฉริยลักษณ์แห่งนาฏศิลป์ไทย. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร, ๒๕๕๓.
- เบญจมาส แพทอง. ความรู้เรื่องพระราชพิธี ประเพณีและพิธีกรรม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สยาม, ๒๕๕๐.
- พจนานุกรมศัพท์แพทย์และเภสัชกรรมแผนไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. พิมพ์ครั้งที่ ๓, กรุงเทพฯ : กรมพัฒนาการแพทย์
แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก, ๒๕๕๖.

พจนานุกรมศัพท์วรรณคดี สมัยสุโขทัย ศิลาลจารีกี พ่อขุนรามคำแหงมหาราชหลักที่ ๑ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน.

กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๓๖.

วิบูลย์ ลี้สุวรรณ, มรดกพื้นบ้าน ด้วยฝีมือและภูมิปัญญาชาวบ้าน. พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ๒๕๓๖.

สันต์ ท.โกมลบุตร, แปล. จดหมายเหตุการเดินทางสู่ประเทศสยาม ของบาทหลวงตาซาร์ด. พิมพ์ครั้งที่ ๘. กรุงเทพฯ :

บริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด, ๒๕๔๙.

สมุนไพร Champion Products. กรุงเทพฯ : ภาควิชาเภสัชวินิจฉัย คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๖๐.

สืบสานมรดกไทยสมุนไพรพื้นบ้าน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พงษ์สาสน์, ม.ป.ป.

สุกัญญา สุจฉายา, บรรณาธิการ. ตำรับอาหารไทย จากบ้านสู่วัง. กรุงเทพฯ : กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม, ๒๕๖๑.

สุภาพรณ์ ปิติพร, ภญ. ดร. บันทึกของแผ่นดิน ๑ หย้า ยา สมุนไพร ไกล่ตัว. พิมพ์ครั้งที่ ๓, กรุงเทพฯ : มูลนิธิโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร์, ๒๕๕๔.

_____. บันทึกของแผ่นดิน ๒ ผักเป็นยารักษาชีวิต. พิมพ์ครั้งที่ ๓, กรุงเทพฯ : มูลนิธิโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร์, ๒๕๕๔.

_____. บันทึกของแผ่นดิน ๓ พืชหอมเป็นยา. พิมพ์ครั้งที่ ๓, กรุงเทพฯ : มูลนิธิโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร์, ๒๕๕๔.

_____. บันทึกของแผ่นดิน ๔ สมุนไพร ยากำลัง. พิมพ์ครั้งที่ ๔, กรุงเทพฯ : มูลนิธิโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร์, ๒๕๕๔.

สุภัทรดิศ ดิศกุล, หม่อมเจ้า. ศิลปะในประเทศไทย. พิมพ์ครั้งที่ ๑๓. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๐.

สุรพล นาถะพินธุ. รากเหง้าบรรพชนคนไทย : พัฒนาการทางวัฒนธรรมก่อนประวัติศาสตร์. กรุงเทพฯ : มติชน, ๒๕๕๐.

สำนักหอสมุดแห่งชาติ. คู่มือการอ่านถ่ายถอดลายสือไทย (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช). กรุงเทพฯ :

สำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ, ๒๕๕๔.

Higham, Charles. Early Cultures of Mainland Southeast Asia. Bangkok: River Book, 2002.

สื่อออนไลน์

<https://positioningmag.com/1164211>

<https://thestandard.co/buppesannivas-stimulate-the-economy/>

<https://www.posttoday.com/market/sme/567753>

<http://www.judprakai.com/life/567>

<https://www.ryt9.com/s/ryt9/69571>

<https://www.thaitextile.org/th/insign/detail.365.1.0.html>

วัฒนธรรมสรรค์สร้าง เศรษฐกิจสร้างสรรค์

สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม กองกลาง กลุ่มพัฒนาทุนทางวัฒนธรรม

จัดพิมพ์เดือนพฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒ จำนวน ๒,๐๐๐ เล่ม

ISBN 978-616-543-576-5

ที่ปรึกษา

นายวีระ โรจน์พจนรัตน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

นายเกษศอุพงษ์ ศิริ

ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

บรรณาธิการและคณะทำงาน

นายสมชาย ณ นครพนม

นางสาวพิมพ์พรรณ ไพบูลย์หวังเจริญ

นางจุฑาทิพย์ โคตรประทุม

นางเบญจมาศ แพทอง

นางสาวอรสรา สายบัว

นางโชติกา อัครกิจโสภากุล

นางอลงกรณ์ จารุธีรนาท

นางสาวอุษา แยมบุบผา

นายพิชญุตม์ ทองปทุม

นายวงศ์วรัณ จงประเสริฐกุล

นางสาวเปมิกา พูลศิริ

นายภูธนิตย์ สุขจิตร

นางสาวจุไรรัตน์ หรั่งทอง

นายคาวี สร้อยสวาะ

นางสาวชนิญา คันธารราษฎร์

พิมพ์ที่

บริษัท รุ่งศิลป์การพิมพ์ (1977) จำกัด

โทรศัพท์ ๐ ๒๑๑๘ ๓๕๕๕

กระทรวงวัฒนธรรม

๑๐ ถนนเทียมร่วมมิตร แขวงห้วยขวาง
เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ ๑๐๓๑๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๐๙ ๓๕๙๙
www.m-culture.go.th